

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PREZIDENTUI Kennedžiui, kaip ir galima buvo laukti, nepavyko pralaužti opozicijos mūro, kuris buvo išmūrytas užkirsti "medicare" planui kelią.

To plano priešininkai, buvo sumobilizavę visus išteklis ir įtaką, kad nepraeitų Kennedžio planas dėl pensininkų nemokomo gydymo.

Tas projektas nebuvo jau toks revoliucinis. Juo būtų galėję pasinaudoti tik senesni kaip 65 metų amžiaus ir tai dar ne visi. Išlaidos už gydymą buvo ribotos. Ligonis didžiąją dalį išlaidų turėjo pats padengti.

Bet opozicija gąsdino, kad tai pirmas žingsnis į socializmą ir dėl to sumažėsianti gydymo kokybė.

TAI jokia revoliucija.

Daugelis kultūringų Europos kraštų jau seniai naudojami geresniui nemokamo gydymo planui ir dėl to ten gydymas nėra ne kiek blogesnis. Pagaliau daugelyje naujųjų Afrikos respublikų piliečiai negrairigai gauna pilną nemokamą gydymą. Bet gal dėl to, kad ten nėra turtingų draudimų bendrovių.

Ateinančiuose rinkimuose kandidatuoja į Kongresą vėl žmonėms žadės aukso kalnus ir visokias socialines reformas.

Bet kaip lietuviai sako: "pažadėsi-patiešisi, neduosi-nesugriešisi..."

DAUGELIS laukė iš naujos vyriausybės, kad Amerikos ekonomija bus atgaivinta. Deja, paskutiniu laiku ji šlubuoja. Jai reikia stipraus motoro, kad pajudėtų.

Prezidentas Kennedy dar nepavartojo tų metodų, apie kuriuos kalbėjo rinkimines kampanijos metu ir šiandien prekybos departamentas piešia gan liūdną vaizdą.

Gal būtų, Kennedy pasirodė neblogas navigatorius tarp pavandeningų uolų tarptautinės politikos jūroje, kaip tvirtina vieni. Bet jis pasiliko konservatorium, kaip tas žmogus, kuris įsitikinęs, kad jo automobilio motoras dar geras ir reikalingas tik mažo pataisymo, bet ne pakeisti nauju.

Po antrojo pasaulinio karo Amerika pagelbėjo atstatyti Europai, davė nesigailėdama pinigų neišsivysčiusiems Afrikos ir Azijos kraštams ir tuo pačiu metu kilo jos gerbūvis. Vadinas, motoras sukosi gerai. Bet ne visai gerai. Bedarbių tebėra didelis skaičius. Pramonės pajėgumas neišnaudotas pilnumo ir Amerika, kuri vienos generacijos laikotarpy padarė milžinišką revoliuciją, šiandien pasidarė vienu iš konservatiškiausių kraštų.

SOVIETIŠKA lapė išgirdusi, kad žemėje įgyvendinta pastovi taika tarp gyvulių ir žmonių, patenkinta sušuko: - Pagaliau bus galima nesibijoti medžiotojų persekiojimo ir ramiai vogti ūkininkų vištas!

(vg)

DIRVA

Nr. 83

Liepa-July 20, 1962

Cleveland, Ohio

Biznis, finansai ir politika

PREZIDENTAS DELSIA PRADĖTI KOVĄ SU GRESIANČIŲ ŪKINIŲ ATOSLŪGIU, NES VIENAS KLAIDINGAS ŽINGSNIS GALI NULEMTI JO PERRINKIMĄ 1964 METAMS. — GRĮŽIMAS PRIE INFLACINĖS POLITIKOS SULAUKTŲ NEMAŽOS OPOZICIJOS NET DEMOKRATŲ TARPE.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Vienas iš šiuo metu įdomiausių klausimų, dėl kurio suka sau galvas įvairūs komentatoriai, skamba taip: kodėl prezidentas J.F. Kennedy delsia su visuotinu mokesčių sumažinimu? Dėl to, kad toks žygis skubiai reikalingas, šiuo jau mažai kas abejoja. Tik vieni norėtų, kad toks

žygis būtų susijęs su taupumo pastangom valstybiniame aparate, kiti mano priešingai, kad mokesčių sumažinimą turėtų lydėti ir didesnės valstybinės išlaidos, nors tai ir padidintų biudžeto deficitą.

Pereitą trečiadienį įsidėmėtiną straipsnį šiuo reikalu londoniškame Financial Times pasakė prof. Paul A. Samuelsson, kuris prezidentinės rinkimines kampanijos metu buvo J.F. Kennedy patarėjas finansiniuose reikaluose. Jis prisipažįsta suklydęs skaičiuodamas, kad visos tautos pajamos (gros national income) už gamybą ir patarnavimus 1962 m. padidės 9%. Šiuo metu jam atrodo, kad toks padidėjimas galės būti daugiausia tik 6%, tačiau turint galvoje kiek pakilusias kainas, praktiškai tas pakilimas palyginus su pereinamais metais bus tik 5% ir galimas daiktas, kad dar mažesnis, o tai jau reiškia ūkinę stagnaciją, kuri automatiškai išsaus bedarbės padidėjimą. Vienintėliai du reiškiniai, kurie ne visai atitinka bendram pesimistiniam vaizdui, yra palyginti dar smarkus automobilių pardavimas ir rezidencinių namų statyba.

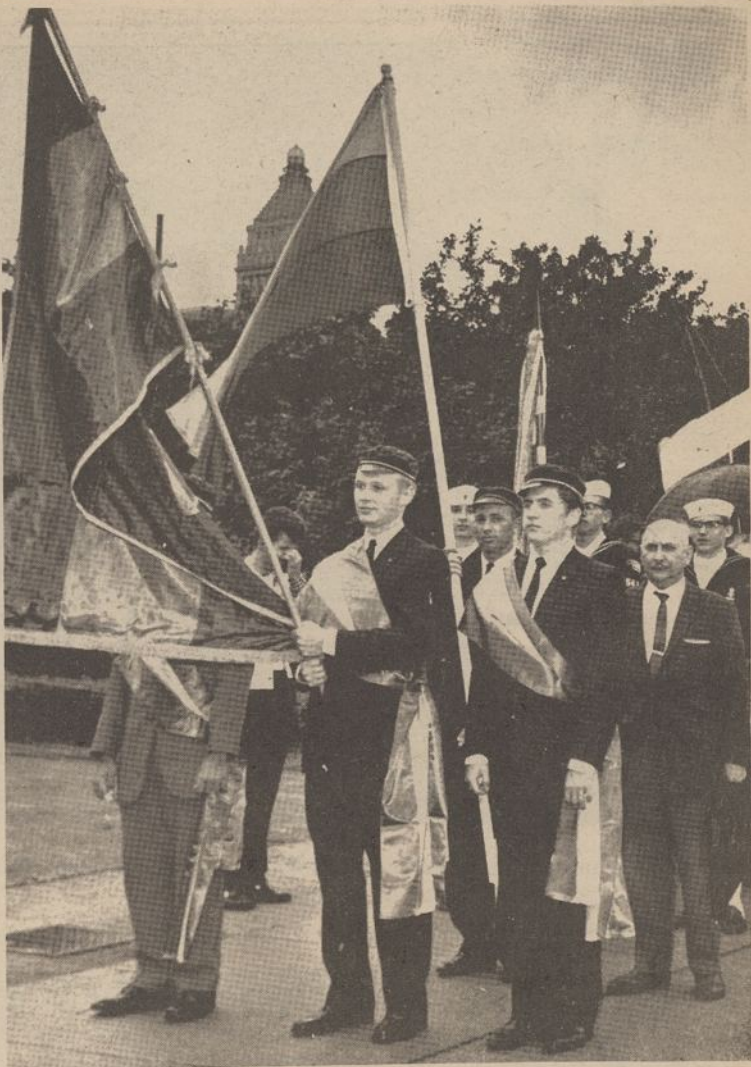
Čia reikia pastebėti, kad Eisenhowerio administracija per 8 savo valdymo metus net tris kartus pergyveno ūkinį atoslūgį (depresiją). Tačiau dėl to niekas prezidento asmeniškai nekaltino. Kitas reikalas su Kennedy. Iš jo kaip teigia Samuelsson - laukiamo, kad jis pasipriešintų prasi-

dėjusiai depresijai ir jei jam tai nepasiseks, tai tikrai atsilieps į 1964 metų rinkimų rezultatus, nors iki jų dar toli. Tai dėl to, kad prezidentas rinkiminėje kampanijoje atstovavo pažiūrai, kad administracija gali kontroliuoti ūkinius ciklus.

Anot to ekonomisto, prezidentas tučtuojau turi sumažinti mokesčius paskiriems asmenims ir įmonėms, kad taip atsipalaidavę pinigai padidintų apyvartą. Kartu prezidentas turi nebijoti padidinti valstybės biudžeto deficitą iki 12 milijonų dolerių ar net daugiau, nes ir Eisenhowerio administracija deficito nebijojo.

Tačiau prezidentas iki šiol dar delisė. Kodėl? Kai kurie jo politiniai priešai įtaigoja, kad šiuo metu jis nenori ką nors daryti, nes iki šių metų rinkimų yra vis tik dar penki mėnesiai ir rinkėjai iki to laiko gali pamiršti mokesčių sumažinimą. Kiti prisimena seną argumentą, kad prezidentas nori mokesčių sumažinimą susieti su bendra mokesčių reforma, kuri kongreso gali būti priimta tik 1963 metais, pagaliau treči, dar nurodo, kad nors kongreso dauguma yra aiškiai nusistatę už mokesčių sumažinimą, tačiau jei toks pasiūlymas būtų susijęs su priemonėmis sužadinti kad ir nedidelę infliaciją, kongrese tam pasireikštų nemaža opozicija ir prezidento pasiūlymai ilgai būtų tiesiog sabotuojami kongreso komisijose, per kurias jie turi pereiti prieš patekdami balsavimui. Dėl to prezidentas turės laukti, kol padėtis išaiškėtų iki tokio laipsnio, kada niekam nebūtų abejonių dėl to, kad reikia ką nors skubiai daryti. Tada jam nebūtų sunku praversti savo pasiūlymas per po atostogų susirinkusį kongresą, bet tada jau būsimie sulaukė 1963 m.

Kaip ten būtų, prezidento ir šioje srityje laukia tokie pat sunkūs sprendimai, kaip ir užsienio politikos srityje.



Chicagoje įvykusiame praeitą sekmadienį, liepos 15 d., Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime, nežiūrint lietaus, dalyvavo minia žmonių. Nuotraukoje Chicago neolituani su vėliavomis eisenoje. Toliau matyti jūrų skautai ir kitos organizacijos.

V. Noreikos nuotrauka

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ LIKIMAS SIEJASI SU JAV LIKIMU

Pavergtųjų Tautų Savaitės dvasia turi pavirsti pastovia politika, vedanti prie pavergtųjų tautų laisvo apsisprendimo, New Yorke pasakė vengras Ferenc Nagy. Pavergtųjų Tautų Komiteto pirmininkas.

Liepos 15 d. įvykusiose iškilmėse, prie pat JTO rūmų, dar kalbėjo Chr. Emet, atstovaudamas American Friends of the Captive Nations, kongresmanas John V. Lindsey, John G. Lexa ir kt.

Kongresmanas J. V. Lindsey savo kalboje pažymėjo, kad Amerika jau nebėra izoliuota sala ir kad pavergtųjų tautų likimas siejasi su Amerikos likimu.

Toliau savo kalboje nurodė į JTO tendenciją išskirti Afrikos tautas, ištiesiant kiekvienai jų pagalbos ranką kelyje į savarankiškumą, kai tuo tarpu Sov. Sąjungos pavergtos tautos ignoruojamos.

"Mūsų visų pareiga atitaistyti tą dvilypę politiką", "Niekas nėra tiek kenksminga JTO-jai, kaip toks dvilypisckumas",

"Palikimas likimui šimtą milijonų mūsų draugų ir sąjungininkų būtų lygu baimės prisipažinimui",

"Mes sakome, kad žmogaus prigimtis ir istorijos vyksmas yra laisvės pusėje ir kad pavergtos tautos bus laisvos, jei laisvame pasaulyje gyvendami būsimie ištikimi mūsų įsipareigojimų", baigė savo kalbą kongresmanas J. V. Lindsey.

Kongresmano Victorio L. Anfuso žodis buvo perskaitytas jo sūnaus.

Būdinga, kad New York Times ta proga įdėjo 25 eilučių žinutę apie pamaldas, kuriomis Pavergtųjų Tautų Savaitė buvo pradėta švesti šv. Jono bažnyčioje. Būdingos ir toje žinutėje patietos ištraukos iš kunigo P. Chase pasakytos ta proga pamokslas, būtent, kad "speciali problema (Nukelta į 2 psl.)

APAČIOJE: Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, kuris buvo svarbiausias kalbėtojas Pavergtųjų Tautų Savaitės mitinge Chicagoje, kalba į susirinkusius minėjime. V. Noreikos nuotrauka



Ramovėnai ir šauliai dalyvavę Pavergtųjų Tautų Savaitės mitinge Chicagoje.

V. Noreikos nuotrauka





Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime Chicagoje įvairių tautų atstovai ir kalbėtojai. Dešinėje Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis pasakęs pagrindinę kalbą.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ LIKIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

pavergtųjų tarpe yra — susilaikyti nuo neapykantos pavergėjams". — "Pabrėžęs, kad krikščionys privalo mylėti savo priešą, jis sako — "mes negalime panaikinti pasaulio negeroves, nekovodami su savosiomis. Neapykanta ir baimė yra mūsų šiandieniniai priešai. Negalime kovoti už teisingumą ir teisę su neapykanta kupinomis širdimis".

N. Y. T. korespondentas bent nepagailėjo pažymėti, kad pamaldose dalyvavę 1000 žmonių, jų tarpe ir pavergtųjų tautų atstovai...

MATO PASITRAUKIMĄ

Respublikonų atstovas kongrese E. J. Derwinski liepos 16 d. pareiškė, kad Prezidento Kennedžio Pavergtųjų Tautų savaitės proga paskelbtą deklaraciją žymiai skiriasi nuo prez. Eisenhowerio paskelbtosios. E. J. Derwinski, pvz., randa, kad dabartinėje deklaracijoje vengta paminėti komunizmas, kaip pagrindinis laisvojo pasaulio priešas.

"Eisenhowerio deklaracija savo turiniu sukėlė siaubą komunistų vadovybėje ir iššaukė propagandos kanoną iš įsiutusių ir baimės apimtų Kremliaus vadovų", sako kongreso atstovas E. J. Derwinski.

Dabartinė deklaracija reiškia, anot E. J. Derwinski, ne ką kitą, kaip eliminavimą iš JAV užsienio politikos principų, kuriais pavergtos tautos galėtų tikėtis laisvo apsisprendimo ir

išsivadavimo iš komunizmo jungo.

NAUJIENOS savo vedamajame siūlo kovoti su negera mada, vedant tokią deklaraciją paskelbti. "Kai prezidento deklaracija ilgai nepasirodo artėjant Pavergtųjų Tautų Savaitei, tai žmonės nerimauja ir, girdėdami visokius nepalankius gandus, abejoja, ar verta rengti tos savaitės minėjimus".

LIETUVOS BYLA VĖL KELIAMA KONGRESE

Kongresmanas Edward Derwinski (R. — Ill.) 1962 metų birželio mėn. 18 d. įnešė į Atstovų Rūmus naują rezoliuciją Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų reikalui. Ši rezoliucija įregistruota H. Con. Res. 496 numeriu.

Kongresmano Derwinski rezoliucija reikalaujama lygiai to pat, kaip ir Kuchel-Lipscomb ir kitų senatorių ir kongresmanų jau seniau įneštomis rezoliucijomis. Skirtumas tarp Kuchel-Lipscomb ir Derwinski rezoliucijų yra tik tas, kad Derwinski rezoliucijoje be Baltijos kraštų išvardinamos ir kitos komunistų pavergtos tautos. Kongresmanas Derwinski yra lenkų kilmės.

Tikrai puiku, kad Lietuvos bylos kėlėjų ir gynėjų eilės didėja. Kongresmanas Derwinski užsipelnė visų geros valios lietuvių padėkos. Padėkos laiškai kon-

gresmanui adresuotini: The Honorable Edward Derwinski, House Office Building, Washington 25, D. C. (it)

NOW 4

Neighborhood Offices...

Main Office: 813 EAST 185th STREET

St. Clair Office: 6235 ST. CLAIR AVENUE

Euclid Office: 25000 EUCLID AVENUE

Lake Shore Office: 26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR SAVINGS

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas.

Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiliks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelė tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, iškylos, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus ištikus metus.

Lietuviai savininkai **Julius ir Elena Garmai** visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

RYTŲ EUROPOS TRAGEDIJA (20)

VIENAS IŠVENGĖ TO LIKIMO

Žinojimas, kad Vakarų reakcija visada pasibaigs tik popieriniais protestais, sovietus vis iš naujo drąsino agresijos planams, su pašaipa atstumiant Rytų Europos "keozistencinių vyriausybų" pastangas bendradarbiauti. Tos vyriausybės, pradžioje suvilotos žaviais pažadais, vėliau nusivylusios, buvo beatodairiškuteroru sunaikintos, ir Maskva buvo teisė: iš Vakarų teatėjo tik popieriniai protestai.

Jaltos konferencijoje Vakarų politikų reikalaujanti laisvi Lenkijos rinkimai pagaliau buvo įvykdyti 1947 sausio 19, kai sovietai jau buvo sūspėję pakankamai sugniuždyti pasipriešinimą. Rinkimai atnešė Stalinui pagidautus rezultatus:

"tautinės vienybės blokas", t.y. komunistai, socialistai ir jų satelitai - 80,1%, Mikolajczyko partija - 10,3%, likučiai - 9,6%.

Vasario 7 sudaryta socialisto Cyrankiewicz vadovaujama nauja vyriausybė.

Po to vienas kovotojas dėl Lenkijos laisvės pasidarė išvadą, jog bendradarbiavimas su komunistais neįmanomas.

*

Tvankus oras ankštame kelevinio traukinio skyriuje. Apdriškę ūkininkai, repatrijantai iš rytinių Lenkijos sričių, moterys su plačiomis skaromis, pavargę vaikai sėdi ant medinių suolų, ratams monotoniškai riedant Krošino kryptimi.

Prie lango vienas kresnas vyras stebi rudenįšką gamtovaizdį. Lėtai slenka pro šalį lenkiškos lygumos. Iš skurdžių trobelių kyla mėlyni dūmai į giedrą rudens dangų. 1947 spalio 21 diena.

Vienoje stotelėje traukinys sustoja. Pora ūkininkų išlipa, ir prie lango sėdėjęs keleivis išsina iš kupės. Perone jis giliai

įkvepia šviežią orą. Paskui drąsiais žingsniais, kaip vietinis, kuriam čia viskas pažįstama, nužingsniuoja tolyn. Susikišęs rankas į apsiausto kišenes, pasistatęs apikaklę, jis eina į artimiausią kaimą.

Ūkininkas, kurio žmona trobelės svečias tik įžengė, nepasitiekdamas stebi nepažįstamąjį.

- Aš esu UNRRA-os atstovas! Ar galiu gauti arklį su vežimu į artimiausią kaimą?

UNRRA, pagelbinė organizacija išlaisvintiems kraštams atstatyti, gerai žinoma ir Lenkijoje. Ji dalino alkanieams žmonėms maisto paketukus, ji davė kraštui mašinas ir statybines medžiagas.

- Taip, tamsta esi iš UNRRA-os, - sako ūkininkas. - Tvarkoj. Mano berniukas nuvežė tamstą.

Vežimas rieda dulkėta, tuščia gatve. Neprivažiavus kaimo, svetimasis liepia sustoti.

- Čia gali mane palikti, - jis įkiša ranką kšėnėn. - O čia tau atlyginimas.

Žmogus dingsta kaime, kuris vidudienio tyloje atrodo kaip išmirus. Netrukus jis pasuka vieną lauko keliukan, kuris veda į mišką.

Valanda vėliau jis stovi prieš miškininko namą. Pabeldžia. Durys atsargiai atsidero.

- Ko tamsta nori? - nepasitiekdamas klausia vyresnio amžiaus vyras.

- Ar galiu gauti truputį pieno?

- Įeikite. Svečias nežymiai stebi valdininką žalia uniforma.

- Tamsta buvai 1939 metais išvežtas į Sovietų Sąjungą?

Pasigirsta nepatenkintas atsakymas.

- Taip! Kodėl?

Svetimasis leidžiasi pažįstamas:

- Aš esu Mikolajczyk!

Miškininkas nustemba:

- Mikolajczyk? Ūkininkų lyderis? Dieve! Būčiau neatpažinęs. Ką tamsta čia veiki?

Platus Mikolajczyko veidas nesujuda, kai jis atsako:

- Aš bėgu.

- Tamsta turėjai pabėgti jau prieš pusę metų, - sako miškininkas, kuris nekenčia komunistų režimo. Jis su tuo režimu susipažino, kai Hitleris ir Stalinas 1939 metų rudenį užpuolė Lenkiją.

Tada raudonarmiečiai į ją išvilko iš sodybos. Stalinas beatodairios griebėsi naikinti rytinės Lenkijos inteligentią ir vadovaujančius sluoksnius. Tai buvo 1939 rugsėjo mėnesį nacių - sovietų draugystės metais.

Vėliau, pasikeitus politinei konsteliacijai, kai Anglijos premjeras Churchillis pasveikino Hitlerio užpuoltąjį Kremliaus diktatorių jau kaip sąjungininką, Stalinas daliai išvežtųjų lenkų maloningu gestu suteikė amnestiją. Ir miškininkas išėjo laisvėn; karo pabaigoje jis su vienu repatrijantų transportu pasiekė vakarines provincijas. Čia dabar su dukterim gyvena miško trobelėje.

- Tikiuosi, prasiveršite, kad galėtumėte Vakarams papasakoti, kas su mumis daroma, - kalba senas žmogus, ir jo žodžiai yra pilni kartėlio.

Lenkų ūkininkų lyderis Stanislaw Mikolajczyk prasiveržė ir

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor - in - chief: Jonas Čiuberis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laiškinas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

papasakojo, kas dedasi. Ar kas pasikeitė? Tik jis pats išvengė likimo, kurio negalėjo išvengti kitų Rytų Europos valstybių politikai. Apie tai sekančiuose tęsinuose.

Klaipėdoje silkės pėsčios eina iš laivų...

Kad apkarpius sparnus paurusiai sovietinei moralei, fabrikuose ir kolchozuose įvesti "draugiški teismai", kuriuose svarstomos smulkesnės vagystės - pročiū virtusi sovietinė yda, dabar dažnai vadinama buržuazinėmis atgyvenomis. "Buržuaziniai laikais" tokių "teismų" nebuvė ir jų nereikėjo, nes nebuvo ir planuotų nedateklių, trukmų visose ūkio srityse, bet kurie tęsiasi komunistinėje santvarkoje jau beveik 50 metų.

Bet, norėdamas išsilaikyti, kolchozinis baudžiauninkas, vagia grūdus iš sandėlių, po ilgais sijonais neša miltus kiaušams, pieną vaikams. Silkės keliauja iš laivų apraišiotos apie rankas, kojas. Kiti maisto produktai panašiai eina į juodąjį rinką. Miesto darbininkas stengiasi pasiglemšti sauja cemento iš statybių, lentą ar plytą. Kojinių fabrikuose dingsta kojinės, radio fabrike - smulkios dalys.

Aišku, kad stambieji spekuliantai pardavinėja automobilius, padangas. Kur nepažvelgsi, speculiacija skiriasi tik objekto dydžiu. Partijos bilietas dengia miestų rajonų ir kolchozų vadovybės darbus juodojoje rinkoje. Tat jie mažiausia ir nukenčia nuo valymų - už pinigą ir velnias šoka.

ŠOFERIAI - ATPIKIMO OŽIAI

Už apsilėidimą smarkiai baudžiami šoferiai, nors niekas nekaltina sistemose, kurioje nuolat stinga gerų padangų, stabdžių, motoro dalių; blogos remonto dirbtuvės, keliai be ženklų, jokio draudimo nelaimės atvejui.

Imonių vadovams skirti automobiliai su šoferiais buvo suvartoti į taip vadinamus taksi parkus, nes didele dalimi buvo naudojamosi privatiems reikalsams. Tai, žinoma, nepalietė partijos komitetų ir politrukų.

"DRAUGOVININKAI"

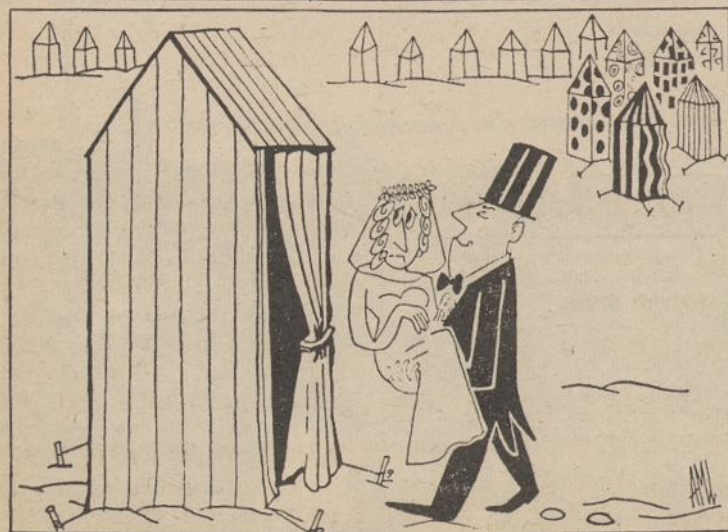
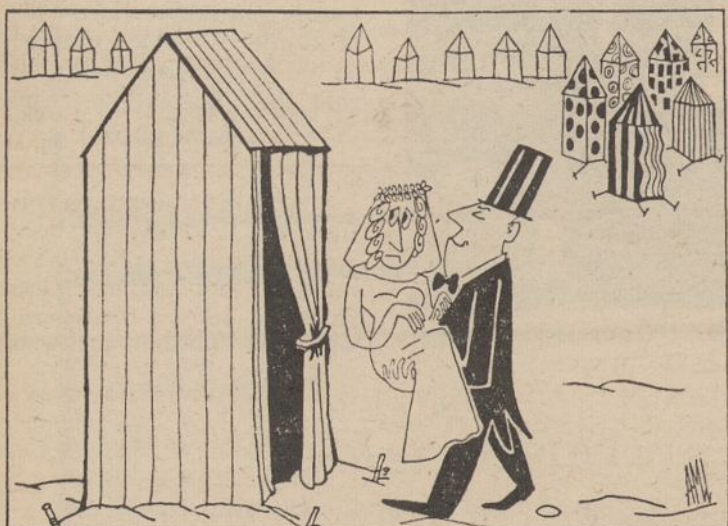
15 parų areštas plačiai taikomas už chuliganizmą, girtuokliavimą, muštynes. Bausmės metu tenka atlikti gatvių valymo ir pan. darbus. Šeštadienį ar sekmdienį vakarais tenka matyti jaunuolius su raudonais raisčiais ir D raide ant rankovių. Tai vadinamieji "draugininkai" - tvarkai ir drausmei gatvėse ir viešuose subuvimuose palaikyti. Dažnai tų pačių "draugininkų" muštynes turi patvarkyti milicija.

Pakelėse keleivius sustabdo paaugliai neva "auto inspektoriai", pradeda šniukštinėti dokumentus, automobilių ir kabinėjasi tol, kol negauna "ant puslitrčio".

KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Kokie yra septyni skirtumai tarp tų dviejų piešinių? Atsakymą rasite 7 puslapyje



MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.



MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

MŪSŲ IDĖJINIS KELIAS

Antanas Senikas, ALT S-gos vicepirmininkas, š. m. birželio 22 d. Dirvoj pasisakė apie numatomus Sąjungos Tarybos pakeitimus, ruošiant projektą suvažiavimui, numatomam sukviesti šį rudenį.

Tais pakeitimais siekiama stiprinti organizacijos veiklą ir sėkmingiau atlikti ALT S-gos užsibrėžtus tikslus. Šiuos S-gos Valdybos pasiūlymus išklause, skyrių pirmininkai suvažiavime turės progos pareikšti savų minčių ir aptarti būdus jų greitesniam įgyvendinimui.

Tautinė srovė per kelis dešimtmečius išugdžiusi daug dvasiniai stiprių ir taurių asmenybių tiek savam krašte, tiek išeivijoje, paskyrusių Sąjungai savo didžiausią gyvenimo dalį, eina ir toliau nuo tų siekių nenuotolindama. Vairganto pavyzdžiu kelias, kas tautoje buvo gražiausio, prakilniausio. Vairganto pavyzdžiu siekia matyti viens kitame ne tik geruosius savumus, bet ir ydų, tačiau žmogaus vertę dėl to nemažinant ir, svarbiausia, Tautinės Sąjungos veiklą grįsti didžiausiu altruizmu ir laikyti laisvą nuo bet kokio savanaudiškumo.

Mūsų kelias, Antano Smetonos žodžiais tariant, kaip Vairganto, kuris "susidurdamas su visomis gyvenimo drumzlinomis srovėmis, palei jas slankiodamas, kaip bedugnių pakrantėmis, — jis nepasiviro, neiškrypo iš Lietuvos vidurio kelio, pat pradžioje pasirinkto. Nuo jo visiems gero pritapo, o jam nieko pikto nuo kitų neprilipo" (Vairganto Raštai X t. 31 psl.).

Kad šiuos kilnius Sąjungos tikslus sėkmingai įgyvendintume, tuo garbingu tautiniu keliu turime eiti visi, o Sąjungos Centro ir skyrių vadovybių veiklos prasmė yra tame, kad įsiklausius į savo organizacijos narių balsą, jų pasiūlymus ir pageidavimus, galėtume sėkmingai vykdyti savo organizacinius uždavinius.

Nors esame nauji žmonės svetimame krašte, svetimoje aplinkoje, bet atsiveždami savas organizacijas, tradicijas, tuos pačius jų siekius ir naujoje žemėje mums reikalingas tik naujas jų įgyvendinimo būdas, pritaikytas prie naujų gyvenimo sąlygų ir reikalavimų. Todėl, kad nepranyktume pilkoje masėje, kuri neturi nei gilesnių įsitikinimų, nepasireiškia nei kūrybine galia nei kitomis iškilėmis savybėmis, turime galimai dažniau suvažiuoti ir aptarti tolimesnį savo idėjinį kelią, kad svetimoje žemėje per toli nuo jo nenukryptume.

Mūsų visos išeivijos, taigi ir Tautinės Sąjungos svarbiausias uždavinys yra kultūrinis kilimas, be kurio neįmanoma kova dėl tautinės ištikimybės ir jos išlaikymo. Kad galėtume to siekti reikalinga, net būtina savo veikimą derinti ir nukreipti į vieną visiems bendrą tikslą — tautos gyvybės išlaikymą ir jai laisvės atgavimą. Jei visų žvilgsniai kryptų į tą vieną idėjinį tikslą, į ateitį, tai būtų daug išvengta tarpusavio ginčų, kuriuos daugumoj iššaukia tik asmeniškumai (visuomeninio darbo vėžys), paskirų tautos narių nuklydimai ir kt.

Svarbu, kad nei vienas lietuvis nepamirštų, jog kiekvieną jo žodį turi lydėti darbai suderinti su tautos siekimais, o mes, Tautinės Sąjungos nariai, kad neapviltume mūsų ideologo Vairganto, dar pačioj mūsų jaunystėj pasikviesto garbės nariu, apie ką jis pats rašė J. E. Kauno Arkivyskupiui Metropolitui:

"Tautiškas jaunimas mane garbės nariu pasidarė, maniję matydamas religijos ir tautybės sintezę".

Jei mes eisime Vairganto nurodytu keliu, tai nukrypsime nuo savo tautos siekių ir jo testamente įrašyti žodžiai lydės mūsų žingsnius į tą bendrąjį visų tikslą — tautos gyvybės išlaikymą ir jai laisvės atgavimą.

"Lietuva ir lietuvių mylėjau, bet sentimentus jiems jau iškalbėjau savo raštuose — prašom pasiskaityti ir bus vistiek, ar aš dar tebesu ar nebesu." (1933 m. sausio 14 d.).

Emilija Čekienė

Prezidento Antano Smetonos monografijai garbės prenumeratos ir paprastos prenumeratos jau renkamos.

Garbės prenumerata — \$25.00 ir daugiau. Paprasta prenumerata — \$10.00.

Norintieji tą didelį leidinį užsiprenumeruoti, čekius siųskite Dirvai.

Garbės prenumeratoriai gaus geresniais viršeliais įristą numeruotą leidinį su pažymėta savo pavarde.

Pats laikas jau dabar užsiprenumeruoti ir tuo paremti monografijos leidimą.



Jungtinis kelių tautybių choras, diriguojamas Alice Steponavičienės, Pavergtųjų Tautų Savaitės mitinge Chicagoje sugiedojęs Amerikos himną. V. Noreikos nuotrauka

ILGAI IEŠMĄ BEDROŽIANT, ŠUO KEPSNĮ NUNEŠ...

JERONIMAS IGNATONIS

Jokių aukų nerenka. Ji turi verstis tais mažais solidarumo įnašais, kuriuos gauna iš bendruomenės narių, ir tuos pačius dar turi dalytis tarp skyrių, apygardų ir Centro valdybos. Tada ar Bendruomenė, o ypač Centro Valdyba, gali patenkinti visų prašymus ir atlikti visus uždavinius, kurie jai išplaukia iš pareigos!

Bet dar čia ne viskas. Vienas iš originaliausių klausimų, — ar mes esame nuoseklūs išlaikdami! Mes visuomenės surinktais pinigais važinėjame nuo Atlanto iki Pacifiko, o lenktynėse į Washingtoną išleidžiame tūkstančius, ne šimtus, ir tai sakome turėjome didelius laimėjimus, didelės reikšmės žygius, ir visa tai visuomenės patvirtinama, kad gerai daroma, o kai reikia lituanistinėms studijoms tik kelių šimtų ir sporto organizacijoms tiek pat, — čia jau ir kyla klausimas, kas turi mokėti ir iš kokių sumų. Ir prasideda raštų keliavimas iš vienos institucijos į kitą, ir reikalas visuomet pakabinamas ore.

Čia mes privalome sustoti ir susimąstyti, kur link sukame savo veiklą. Mes dar viską planuojame, kada jau turime veikti. Dar mūsų visas judėjimas ir kultūrinis gerbūvis kažkur toli ateityje,

o čia pat dabartyje prarandame ateitį jaunojoje kartoje. Šių prašymų nepatenkinimas gali būti fatališkas. Mes prarandame jaunimo pasitikėjimą ir tikėjimą į mūsų siekimus. Mes daug gražių kalbų prisakome apie lituanistinį švietimą ir jo reikšmę, o kai jaunimas pasižada pasimokyti bei pasigilinti lituanistinėje srityje, — mes atsukame jiems nugaras. Tad ko verti mūsų garsūs šūkavimai apie gimtosios kalbos meilę, apie pareigas savajam kraštui!

Kokios iš viso to galėtų būti daromos išvados? Pirmiausia turėtų būti pirmuoju ir pagrindiniu uždaviniu statomas jaunimo lituanistinis švietimas, jaunimo kultūrinės bei sporto organizacijos, jų globa ir joms parama. Kol mes dar turime jaunimo, norinčio gilintis lituanistiniuose dalykuose, kol turime jaunimo ansamblius, sporto vienetus — rūpinkimės jais, nes jie yra mūsų tautos ateitis.

Antras reikalas — lėšos. Šiuo metu mūsų organizacinis aparatas labai sudėtingas ir painus, jog sunku susivaikyti, kas ką remia, ir į ką kreiptis reikiama atveju paramos. Sunku būtų išlyti kokius receptus, ir neišmintinga būtų stabdyti užsuktą veiklos ratą, arba jį keisti, neįvykdžius užsimojimų, bet išeitį reikia rasti, kad nebūtų sustabdytas



RITA KAVOLIENĖ

Rudens nuotaika (Akvarėlė)

LIETUVISKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DEŠROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti _____

Nurodykit prekę _____

Nurodykit adresą: _____

Name _____

No. _____ Street _____ City _____ State _____

SPAUDOJE PASIDAIRIUS

NEGALIMA DEMONSTRUOTI VIENINGUMO, KAI JO NĖRA

Liepos 16 d. Draugas įdėjo pasikalbėjimą su VLIK'o pirminku dr. A. Trimaku. Apart kitų mūsų visuomeninio gyvenimo aktualijų, buvo paliesti ir santykiai su LB ir ALT.

Ryšium su PLB p-ko J. Songailos pareiškimu apie visos veiklos koncentraciją Bendruomenės vadovybėje, dr. A. Trimakas manė, kad

"Taip surikiavus visą lietuvių išeivijos veiklą, reikėtų pajungti PLB kompetencijai mūsų diplomatinis atstovus, Vliką, Altą įvairias kitas organizacijas visame pasaulyje. Tačiau visiem žinoma, kad minimi veiksniai yra skirtingos prigimties, veikia skirtingu titulu ir nieku būdu negali būti pajungti emigracinei visuomenei organizacijai, nežinint jos didumo."

Dėl kaltinimų VLIK'ui už nepasisekusią suorganizuoti bendrą veiksmų ir B-nės konferenciją, atsakyme kartojasi jau anksčiau spaudoje pareikštas nusistatymas, kad konferencijai nebuvusi paruošta nei konkreti programa, nei aiškus tikslas.

"Noras pademonstruoti lietuvių išeivijos vieningumą kada jo iš tikrųjų nėra, negali pasiekti jokioje tinkamai neparngtoje konferencijoje. Vieningumas turi būti pasiektas prieš konferenciją, o jos uždavinys būtų tą sutarimą ratifikuoti. Tik šita, o ne kita, buvo sumanyta nepasisekimo priežastis."

Santykiuose su ALT - VLIK'as laikosi nuoširdaus bendradarbiavimo taisyklių, bet -

"nežiūrint to, ALT parama VLIK'ui dabar sumažinta iki simboliškos sumos. Ir tai padaryta nežinint nese-ALT įsipareigojimo piniginę paramą VLIK'ui padidinti. Reikšmės labai apgailėtinas, nes, gali likti nepadaryti svarbūs darbai." - Santykiuose su kraštu dr. A. Trimakas įžiūri blaškymąsi, nesantūrumą, net isteriją.

"Nenusikalstama palaikant santykius su broliais siunčiant jiems siuntinius, susitinkant užsieniuose arba ir pačioje Lietuvoje. Bet reikia skirti pavergtuosius brolius nuo Maskvos agentų, kurie kalba pavergtųjų vardu, bet dirba Maskvos darbą. Santykių palaikymas su tokiais agentais būtų pavergtųjų brolių įžeidinėjimas ir Lietuvos laisvinimo žygių silpninimas. Yra tekę skaityti studijų ir straipsnių mūsų išeivijos spaudoje, kurie paremti išimtinai tik sovietiniais daviniais. Tokių rašinių išvados, švelniausiai tariant, sovietams nėra žalingos. Taigi, kam tokie rašiniai reikalingi? Lygiai nenaudingi ir tikrovę iškraipą tokie rašiniai, kuriuos maži Lietuvos gyvenimo padangėje esą šviesulėliai patiekiami be tų biurių rūmų, kuriuosna okupantas yra įspraudęs visą Lietuvos gyvenimą."

jaunimo lituanistinis švietimas, kad būtų stipriai remiamos kultūrinės ir sporto jaunimo organizacijos. Berods visi veikėjai ir ne veikėjai sutiks, kad šiam reikalui, kol bus efektyvus organizuojami fondai, turėtų būti bent laikinas fondas prie kurios nors organizacijos, kad reikalui ištikus būtų galima efektyviai veikti, kol dar ne vėlu, ir reikalingieji paramos, žinotų į ką kreiptis. Šiam reikalui geriausia tikėtų lietuvių Bendruomenė, nes jai ir išpuola kultūrinė sritis. Laikinas reikalui lėšas būtų galima lengvai sutelkti. Reikėtų tik sutarimo ir pritarimo: iš visų renkamų aukų bent dešimtą procentą atskirti ir pasiūti švietimo Tarybos dispozicijon į ALB Centro Valdybos kasą. Tai būtų atsarginis kapitalas bėgamiems reikalingams. Šį klausimą turėtų pasvarstyti, kuriems rūpi neatidėliojami jaunimo reikalai.

**START A
Cleveland Trust
VACATION ACCOUNT
NOW!**

SAVE ALSO FOR

- Education
- Insurance
- Home
- Automobile
- Christmas
- Taxes



**Every Other Week
DEPOSIT... HAVE**
\$200 25 TIMES... \$50
\$400 25 TIMES... \$100
\$1000 25 TIMES... \$250

WE WELCOME YOUR SAVINGS

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

KAIP KETVIRTOS KARTOS AMERIKOS LIETUVIAI SIELOJASI LIETUVYBE

FAUSTAS STROLIA

Man teko atsilankyti į reto pobūdžio pobūvį. Pobūvyje buvo mažiau šimto, pusiau tėvai, pusiau vaikai. Įprastiems užsiėmimams įpusėjus, prasidėjo meninė dalis, kurioje tėvai su vaikais pasimaišydami šoko lietuviškus tautinius šokius ir dainavo lietuviškas dainas. Kadangi daugiau publikos ir nebuvo, tai vaikai, susėdę ratu aplink, stebėjo tėvus, o tėvai — vaikus. Bėgį buvo tėvams gerai pasirodyti, kai turėjo solistą Algirdą Brazį savo tarpe. Bet, žiūrėk, ir vaikai neatsilikto. Jų tarpe atsirado "solistė" Pamela Petrailytė, kuri, jei ne balso stiprumu tai bent savo drąsumu bei balso dailumu puikiai užsirekomendavo.

Tie piknikautojai buvo "Ateities" šokėjų jaunasis Atžalynas su savo tėveliais, kurių daugumą sudaro aktyvūs ir nebeaktyvūs "Ateities" šokėjai. Pasiteiravęs patyriau, kad parengime pasigendama iš viso būrio tik 2 šeimų. Argi negražu? Kartos gi kitos organizacijos galėtų pasididžiuoti savo narių tokiu solidarumu?

Atžalynas suorganizuotas 1961 m. vasario 4 d. Pranciškos Gramantienės. Pradėjo su 15 vaikų ir mokino pradžioje tik tautinių šokių. Šiuo metu grupę sudaro 73 pr. mokyklos amžiaus vaikai, daugiausia trečios ir ketvirtos kartos lietuviai, su kuriais dirba 8 mokytojai.

Ar reikėjo mums Chicagoje dar tokios grupės, kai prie didžiųjų parapijų nuolatos veikia moksleivių tautiniai ansambliai? Vis dėlto, reikia pasakyti, retas senesnės kartos lietuvis-amerikietis leido savo vaikus į tuos ansamblius. Vaikai paaiškinimų lietuvių kalboje beveik nesupravedo, tat jausdavosi vieniši ir nuskriausti; kiti išugydavę net neapykantą dėstomam dalykui. O atsidarius šiai grupei, registracijos vis naujų narių pasipylė iš visokių Chicago dalių ir užmiesių, kaip Orland Park, Justive Park, Oaklawn, Evergreen Park, Beverly Hills ir net virš 30 mylių atstume esančio Westmonte. Matams dar neįpusėjus, buvo mokytojų ir tėvų komiteto sutarta daugiau naujų narių ligi galo metų nebepriimti, kad išvysčius planingą darbą. Taip po 1 metų grupės egzistavimo prie Atžalyno susidarė nauja 26 narių grupė. Ponios Gramantienės įskelta ugnis gražiai suliepsnojo. Darbas pasirodė labai prasmingas ir vertas talkos.

Pirmutiniu talkininku pakviestas Frank Zapolis. Kiek vėliau — Eleonora Zapolienė, kuri moko lietuviškus dainų. Nuo 1961 m. gegužės mėn. vaikai mokomi ir lietuvių kalbos. Dėsto Petras Daužvardis, Lietuvos Generalinio Konsulo sūnus, ir jo žmona Dolores. Nuo rugsėjo 9 d. grupėn pakvies-

tas Faustas Strolia, o nuo šių metų vasario mėn., susidarius naujokų grupei, — Genovaitė Giedraitytė ir Walter Tenclinger.

Manau, kad mažai rasime Chicagoje tokių lietuviškų organizacijų ar institucijų, kurios būtų dirbusios kas šeštadienį išėjus 18 mėnesių, paimdamos vasarai 2, o Kalėdom ir Velykom tik po vieną savaitę atostogų. Atžalynas moka 12 tautinių šokių ir žaidimų, 14 lietuviškų dainelių, gieda Lietuvos himną ir didžiųjų esą lietuviams. Ypatingai pasirodymų metu galima pastebėti atžalyniečių noras pademonstruoti savo tautinį drabužį, lietuvišką šokį bei dainą, ypač prieš kitataučius. Tegul tas jausmas būna ir labai vaikiškas, tegul kitam atrodo kiek ir tuščias, bet ar ne per jį daugeliui subręsta tikrasis patriotizmas? Ir atsilankykite į kokią nors jų programą — vargiai suprasite, kad tai trečios ar ketvirtos kartos lietuviškasis

DAILININKĖ RITA KAVOLIENĖ

Iš visų meno šakų daugiausia jaunų, naujų jėgų atrodo gausi mūsų dailė.

Kai su nemažu susirūpinimu svarstome, kad veik neturime priaugančių jėgų literatūriniam pasauliui, tai dailėje vis plačiau ir plačiau girdisi eilė pavardžių. Su šiais dailininkais bandysime laisvą laiko supažindinti, kad jie nuo mūsų ir mes nuo jų per greitai nenutoltume.

Dailininkė Rita Kavolienė gimė šiauliuose. Chicago Meno Institutą baigė 1960 m. Dalyvavo parodose: 1959 m. Youngstown universitete; 1960 m. su Jurgiu Šapčium Tabor Farmoj; 1960, 1961, 1962 m. Chicago Society of Artists, Inc. parodose; 1961 m. American Color Print Society nacionalinėje parodoje Philadelphiaje; 1961, 1962 m. Toledo Meno Muziejaus parodose; 1961 m. Wassenberg Meno Centro metinėse parodose (A klasės premija už raizinius) ir 1962 (A klasės premija už akvarelę); The Defiance College humanitarinio fakultetas suruošė dail. Ritos Kavolienės individualią akvarelės ir spalvotų raizinių parodą 1962. Priklauso Chicago Society of Artists, Inc. šiuo metu dėsto meną The Defiance Society of Artists. (rm)



RITA KAVOLIENĖ

Moteris ir melonas (Akvarelė)



RITA KAVOLIENĖ

Uolų peizažas (Akvarelė)

jaunimas, nebent kad tarpusavy išimtinai tik angliškai šnekasi... bet, ar galėtų kita kuri lietuviško jaunimo grupė pasididžiuoti, kalbanti tarpusavy tik lietuviškai???

Metų laikotarpyje Atžalynas reprezentavo lietuvių prieš kitataučius Lee Phillips-Friendship TV programoje, Šv. Ritos mokykloje, tarptautiniame Chicago konsulų pagerbime ir Mokslo bei Pramonės Muziejuje; taip pat dalyvavo Vyčių rengiamoj Lietuvos Prisiminimų ir Lietuvių Prekybos Rūmų programose, "Sandaros" metiniuose banketuose, Holy Family Villa senelių prieglaudoje, Immigrant's Protective League, M.M. Gimimo ir Aušros Vartų parapijinėse programose ir kelintu kart senesniai Jaunimo centre T. Jėzuitų rūmų metinėje vakarienoje.

Nuo pereinamojo mokslo metų pradžios "Ateities" Atžalynas naudojasi tom pačiom patalpomis kaip ir Donelaičio v. Lituanistinė mokykla, Chicago Park-Distrikto pareigūnas, kuris prižiūri didžiulį Marguette parką, yra ponas Lackey, daug rodąs lietuviams simpatijų jau nuo 1930 metų. Tuo metu jis dar valdė McGuine Parką mūsų seniausioj lietuvių kolonijoj — Bridgeporte. Šio parko patalpose vyko "Ateities" šokėjų grupės repeti-cijos. Grupei vadovavo įžymusis šokio specialistas Vytautas Bie-lajus. Pats Mr. Lackey buvo kartu ir "Square Dance Caller". Dabar seniems savo globotiniams Mr. Lackey nepagalėjo trijų erdvių patalpų.

KAS NUOSTABAUS ATŽALYNO GRUPEJE

Dažnai iš šalies stebint kitų mokytojų darbą su šiuo jaunuimu, taip norėjosi imti ir užrašyti girdimą "triukšmą" į juos-teles. Tai nebuvo triukšmas, bet tiesiog tylą. Tiek paklusnumo mokytojų ir meilės sugyvenimo šešiametį su dvylikametėmis per savo penkmetį Amerikoje nesu patyręs. (Atsilankykite ir įsitikinsit!) Nemažiau nuostabus tėvų ryžtas ir ištvermė: vaikus jie

gyvuoti.

"Ateities" Atžalynas turėjo birželio 24 d. Jaunimo Centre labai sėkmingą savo metinį rečitalį. Pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais; toliau sekė 8 lietuvių liaudies dainos ir apie tiek pat tautinių šokių. Daugelis numerių buvo išvilkti iš monotoniškos, įvedant solistus, artistus ir dekoracijas, pav. "Kalvelis" neapsiėjo be priekalo, kūjo ir "tikro" kalvio. Publiką sudarė daugumoj Atžalyno tėveliai ir kiti giminės; daug matėsi senyvo amžiaus žmonų — turbūt seneliai šių vaikų. Po meninės dalies visi pavyzdgingieji Atžalyno nariai, išbuvę sambūryje 1 metus, gavo po trofėją. Taipogi ypatingomis premijom atžymėti patys draugiškiausi ir paklusniausi vaikai: vyr.

mergaičių grupės — Ellen Rozinsky, berniukų — Allan Bistras, jaun. mergaičių — Rita Klevinsky ir berniukų — Allan Pratt. Dovaną įteikė Dr. Juzė Daužvardienė prieš tai pasakiusi jauniems ypatingai šiltą įvertinimo žodį. Pabaigoje mokytojai iškviesti scenon ir tėvų apdovanoti gėlemis ir kt. dovanomis. Visa programa buvo neišžėsta, darni ir skoninga.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vnesheposil'torg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutapsysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

● ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
● BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
● BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
● BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
● BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue BR 8-6966
● CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue WA 5-2737
● CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street TO 1-1068
● CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road VI 1-5355
● DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue GL 8-2256
● GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. TO 7-1575
● HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau CH 6-4724
● HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue ES 2-4685
● IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. AN 1-2994
● LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. FO 3-8569
● LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street AL 4-5456
● NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue CH 3-2583
● NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street BI 3-1797
● NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue LO 2-1446
● NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. MU 4-4619
● PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street GR 2-6387
● PASSAIC, N.J. — 176 Market Street PO 5-5892
● PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. HU 1-2750
● PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street FI 6-1571
● SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street PL 6-6766
● WATERBURY, Conn. — 6 John Street SW 8-2868
● WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street VINELAND, N.J. — W. Landis Ave. Greek Orthodox Club Bldg.
Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.



Vertė J. P. PALUKAITIS

(40)

— Gal vis dėlto turėčiau pašaukti viešbučio gydytoją, — pasakė jis susirūpinęs. — Jis tamstai labai mielai pagelbėtų.

— Ne, ne. — Jeningas paėmė vieną tabletę ir nurijo su gurkšniu vandens. — Tą pikta migreną, pasikartojančią laikas nuo laiko, geriau pažįstu, negu bet kuris gydytojas. Trys tokios tabletės, tada tris valandas gulėti visiškai tamsioje. Man baisiai gaila, Josefai, mūsų pokalbis kaip tik pasiekė patį įdomumą, bet jeigu galėčiau atsiprašyti...

— Bet žinoma, savaime suprantama, — vyras rudu kostiumu buvo pilnas supratimo. — Mes visi turim pirmoje eilėje rūpintis, kad tamsta gerai jaustumėis per atidarymo kalbą pirmadienį.

Vyras rudu kostiumu palinkėjo greitai pasveikti, atsiveikino ir išėjo.

Buvo girdėti, kaip jis uždarė gretimas duris, ir kaip tylus jo žingsnių garsas nyko tolimo. Jeningas, kurio veide kaista varžėsi nusivylimas, susirūpinimas ir smalsumas, buvo beprabylas, tačiau Reinoldas pakėlė ranką, nurodydamas tylėti, priejo ir užrakino kambario duris, paskui grįžęs užrakino vonios duris į koridorių ir uždarė vonią su miegamuoju jungiančias duris. Jis išsitraukė

cigaretinę ir atkišo profesorui, tačiau šis rankos mostelėjimu atsisakė.

— Kas tamsta esi? Ir ką tamsta darai mano kambarielyje?

Profesorius kalbėjo tyliai, tačiau jo balse buvo pastebimas grubumas su baimės atspalviu.

— Mano pavardė yra Reinoldas, Michaelis Reinoldas, — pasakė jis, skubiai užsidedamas cigaretę; jis jautė, kad cigaretė dabar jam buvo būtina. — Aš atvykstu tiesiog iš Londono, iš kur iškeliavau prieš porą dienų, ir norėčiau su tamsta, pone profesoriau, pasikalbėti.

— Taip, po velnių, kodėl tad negalime kalbėtis gretimame kambarielyje? — pasakė Jeningas, jau pradėdamas eiti, bet staiga sustojo, Reinoldui sulaikius jį už peties.

— Ne, pone profesoriau, prašau, ne tamstos kambarielyje, — pasakė Reinoldas atsiprašydamas. — Tamstos lange, ventiliacijos angoje, yra įstatytas mikrofonas.

— Ką tamsta kalbi — mikrofonas? Ir iš kur tamsta, jaunas žmogau, taip tiksliai tai žinai?

— Atsiprašau tamsta, bet aš truputį apsižvalgiau pas tamstą, — tarė Reinoldas. — Aš atėjau minutę anksčiau, negu tamsta.

— Ir per tokį trumpą laiką tamsta atradai mikrofoną? — klausė Jeningas, visai neslėpdamas savo nepasitikėjimo.

— Aš jį tuoj pat radau. Mano profesija reikalauja žinoti, kur tokių dalykų ieškoti.

— Žinoma! Kaip kitaip ir begalėtų būti? Šnipas, kontražvalgybininkas — man tas pat, vienaip ar kitaip juos vadina. Kiekvienu atveju tamsta esi iš Secret Service.

— Plačiai paplitusi, nors ir klaidinga...

— Ką ten! Kitas vardas reikalo nepataiso. — Profesorius civilinė drąsa, apie kurią jis buvo tiek daug girdėjęs, atrodė visiškai nepasikeitusi, turėjo pagaltoti Reinoldas. — O koks reikalas? Ko jūs pageidaujate, mano pone?

— Tamstos, — ramiai atsakė Reinoldas. — Tiksliau pasakius: britų vyriausybė pageidauja tamstos. Man yra

pavesta perduoti tamstai labai nuoširdų britų vyriausybės kvietimą...

— Nepaprastai mandagu iš britų vyriausybės pusės, turėčiau pasakyti. O, to aš laukiau, aš jau senai laukiau to. — Jeningo balsas pagarsėjo: — Pasveikinkite nuo manęs britų vyriausybę, pone Reinoldai, ir pasakykite tiems žmonėms, kad jie nešdintys po velnių. Galbūt ras jie ten, pragare, ką nors, pasirošiusį pagelbėti jiems gaminti jų pragaro mašinas — aš kiekvieną atveju jiems nepagelbėsiu.

— Tėvynė reikalinga tamstos, pone profesoriau, jai būtina tamstos pagalba.

— Aha, paskutinis atsisaukimas, ir pats niekšingiausias iš visų, — senasis žmogus dabar kalbėjo su neslepia panika. — Ne, pone Reinoldai: nuvalkiotos nacionalistinės frazės, pigūs meluoti patriotizmo vėliavnešių šūkiai — jie tegali veikti tik vaikus ir silpnapročius, jėgos ištroškčius egoistus ir žmones, kurie gyvena vien tik karui. Aš tesidomiu vienu vieninteliu dalyku: dirbti pasaulio taikai.

— Labai prašau, pone profesoriau. — Žmonės ten, Anglijoje, turėjo Reinoldas pagaltoti, bus toli gražu nepakankamai įvertinę arba profesoriaus lengvatikystę arba rusų sugebėjimus įkalbėti. Jis ramiai pažvelgė į Jeningą ir tarė: — Apsisprendimas, be abejo, priklauso tik tamstai pačiam, pone profesoriau.

— Ką! — pasakė Jeningas, nepajėgdamas paslėpti savo nustebimo. — Tamsta nenaudoji prievartos? Tamsta viską taip paprastai priimi — ir dėlto atlikai tokią ilgą kelionę?

Reinoldas kilstelėjo pečius.

— Aš esu tik pasiuntinys, pone profesoriau.

— Pasiuntinys? O jeigu aš bučiau pasidavęs tamstos juokingam pasiūlymui?

— Tada, žinoma, aš bučiau tamstą palydėjęs į Angliją.

(Bus daugiau)

TECHNIKOS PAŽANGA (11)

B. K.

Amerikos ir Sovietų Sąjungos konkurencija erdvėje

Sovietų Sąjungos lenktynės su JAV erdvės srityje pasidaro lyg kokių tai simboliu, įrodančiu laisvos Vakarų Pasaulio ar planuojamos komunistinės sistemos pranašumą. Giliau išvelgus aišku, kad erdvės laimėjimai tai nėra viskas. Jie priklauso ne tik nuo krašto ūkio pajėgumo bei techniško talento, bet svarbiausiai nuo to, kiek pastangų dedama tiems laimėjimams pasiekti. Kadangi Sovietų Sąjungoje iki šio laiko nėra pasisekę įrodyti savo ūkinės sistemos pranašumą, todėl visai aišku, kad Sovietų Sąjunga deda didžiausias pastangas, nežinodama išlaikyti, pasiekti kurioje nors pažangos srityje įspūdingo laimėjimo. Reikia sutikti, kad erdvės pasisiekimai daro milžinišką įspūdį pasaulio viešajai nuomonei ir beabejo Sovietų Sąjunga pirmoji iššaudama satelitą ir pirmoji paleidusi satelitus su žmogumi susidarė sau didelį kreditą ir įgijo naują arkliuką propagandai.

Caro Rusija, prieš pirmąjį pasaulinį karą, nors pramonės lygiu ir žmonių bendru švietimu buvo gerokai atsilikusi, tačiau teoretiškoje mechanikoje ir pritaikomoje matematikoje buvo labai smarkiai pasireiškusi. Čia tenka paminėti aerodinamiką Žukovskį, jau minėtą raketų teoretiką Tsiolkovskį, pritaikomosios matematikos teoretikus, davusius mokslui naujus skaičiavimo metodus, Galerkiną ir Liapunovą. Caro imperijai sugriuvus net ir Jungtinės Amerikos Valstybės yra pasinaudojusios Rusijos talentais, kaip helikopterių išradėją Sikorskį, žinomą pritaikomosios mechanikos teoretiką profesorių Timoshenko. Jis yra parašęs keliolika pačių pagrindinės medžiagos atsparumo ir elastingumo teorijos knygų, kurios šiandien yra pagrindas kiekvienam amerikiečiui inžinieriui matematikui. Šitą sąrašą būtų galima ilgai tęsti. Todėl yra pagrindo spėti, kad Rusija būtų nestovėjusi vietoje ir gal būtų daugiau pasiekusi, kaip kad Sovietų Sąjunga.

Sovietų Sąjunga yra bandžiusi pasireikšti pionieriškais techniškais laimėjimais ir kitose srityse. Apie 1932 metus sovietai pirmieji išvystė tolimo skridimo lėktuvus. Tuo laiku jie sumušo visus ilgų distancijų lėktuvų rekordus. Lakūnai Čkalovas ir Gromovas per Šiaurės Polį iš Maskvos nuskrido į Californiją ir pastatė pasaulio ilgos distancijos rekordą. Nežiūrint į savo pradinius laimėjimus, tolimo skridimo bombonešių išvystyme jie vėliau nepaprastai atsiliko ir dar šiandien negali susilyginti su JAV aviacija. Jau šiandien yra aiškių simptomų, rodančių, kad tas pats likimas ištiks sovietus erdvės srityje. Po pirmų įspūdingų laimėjimų, vargu ar jiems pasiseks išlaikyti pažangos ir laimėjimų monopoliją.

Laikė antro pasaulinio karo bent keliolika metų raketų srityje visus buvo pralenkusi Vo-

kietija. Vokietijai žlugus, didžiausia raketų tyrimo stotis Penemundėje atiteko Sovietams. Tačiau daug naujų fabrikų, dirbančių Vokietijos raketų pramonėje buvo sukoncentruota Saksonijoje ir Turingijoje. Čia pat buvo didelė dalis Vokietijos elektroninės ir optinės pramonės. Saksonija ir Turingija yra skaitlingai apgyventos ir neturtingos Vokietijos provincijos, todėl pagal Vokietijos ūkio planą, sudarytą Hitlerio metu, ten buvo plečiamos tos pramonės rūšys, kurios reikalavo daugiau darbo rankų. Pagal Teherano ir Jaltos susitarimus, tos dvi provincijos turėjo būti amerikiečių okupacijos zonoje. Be abejo, sovietams,

si energingų žygių perimti tuo laiku pirmąjį vokiečių patyrimą ir toliau tęsti raketų karo reikalams pritaikymo pažangą. Tuo tarpu amerikiečiai praktiškai nesiėmė jokių pastangų raketų srityje iki 1952 metų, nors ir išvengė sovietų pagrobimo vokiečių mokslininkai darė pastangų įrodyti amerikiečiams raketinių ginklų svarbą. Šitoks amerikiečių neapdairumas buvo nepaprastai pavojingas laisvajam pasauliui ir galėjo pasibaigti katastrofa, jei sovietų pažanga būtų buvusi šiek tiek greitesnė ir jeigu jie būtų greičiau išvystę tikslas priešlėktuvines automatiškai vairuojamas raketas anksčiau nei amerikiečiai pastatė savo rake-



norintiems pasisavinti visa Vokietijos raketų patyrimą, tos dvi provincijos nepaprastai rūpėjo. Pagal tų laikų generalinę liniją, amerikiečiai šitas dvi provincijas savo noru sovietams atidavė. Kieno atsakomybė tai buvo padaryta, iki šiol nėra žinoma ir niekas apie tai nekalba. Savo laiku Saturday Evening Post yra pasakėbęs vieno amerikiečio karininko įspūdingus, kaip sovietams pilnoje tvarkoje buvo atiduota požeminė Harzo kalnuose netoli Nordhauseno esanti raketų statymo ir tyrimo dirbtuvė. Amerikiečiai tepasiėmė iš ten tik vieną V2. Dar daugiau, sovietai, gavę lūto dalį, vokiečių raketų tyrimo stočių ir fabrikų, tuo nepasitenkino ir Potsdamo konferencijos metu įteikė sąrašą fabrikų, esančių Vakarų Vokietijoje, kuriuos reikalavo išmontuoti ir pasiųsti į Rusiją kaip karo reparačijas. Ekspertai sako, kad tame sąraše buvo visos įmonės, turėjusios bent kokių ryšių su raketų technologija. Visos prašytos įmonės Rusijai buvo atiduotos...

Be pačių įmonių Sovietai taip pat domėjosi ne tik vokiečių mokslininkais, bet ir patyrusiais inžinieriais ir technikais bei paprastais darbininkais - mašinų operatoriais. Dešimtimis tūkstančių jie buvo surinkti ir išvežti į Rusiją. Ne visai patvirtintomis žiniomis eilė raketų specialistų kurie buvo pabėgę į vakarų pusę, Sovietams prašant, jie buvo sąjungininkų suimti ir perduoti rusams. Išmontuoti vokiečių fabrikai buvo sustatyti Rusijoje. Prie atvežtų iš Vokietijos įvairių rūšių specialistų buvo pristatyti rusai, sakoma, kad prie vieno vokiečio du ar trys. Vokiečiai ten buvo laikomi 5-8 metus ir buvo verčiami perduoti sovietams savo sugebėjimus. Taigi, Sovietų Sąjunga jau nuo 1945 metų ėmė



Lietuviai su plakatais žygiuoja į Pavergtųjų Tautų Savaitės mitingą Chicagoje.

V. Noreikos nuotrauka

giau satelitų. Jie yra daugiau pritaikyti moksliniams reikalams ir specializuoti įvairiems matavimams. Amerikiečiai veikia metodiškai, sistematiškai, moksliniu pagrindu, o Sovietų Sąjunga stengiasi išnaudoti erdvę propagandiniam reikalams, nes jai verkiama reikia įrodyti savo sistemos pranašumą bei pažangumą.

Ispūdingiausias Sovietų Sąjungos laimėjimas, su kuriuo Ame-

mus. Todėl mes nežinome, kiek nepasisekimų jie yra turėję ir net kai kurie jų laimėjimai atrodo ne labai patikimi. Kaip, pav., jų raketos susidūrimas su mėnuliu ir ypatingai mėnulio nufotografavimas iš kitos pusės. Kaip jau minėta, yra visiškai neabejotina, kad JAV pralenks erdvės srityje Sovietų Sąjungą, nors yra galimi dar kai kurie Sovietų išskirtini laimėjimai.

Tiek Sovietų Sąjungos tiek Amerikos erdvės planuose ir darbuose atsispindi būdingos tų kraštų sistemos. Sovietų Sąjunga dirba įsakymų ir iš anksto paruoštų planų būdu. Jie nesiskaito nei su pastangomis, nei su lėšomis, jeigu tik mato propagandinę naudą. Jų geriausi ir gambiausi inžinieriai bei mokslininkai yra sukoncentruoti keliuose "tymuose", kurie veikia pagal iš anksto nustatytą planą. Ten atskiro asmens nuomonė bei sprendimas nieko nereiškia, kol jis negali įtikinti savo viršininko.

Amerikiečiai prie visos problemos prieina kapitalistiniu metodu. Pirmutinis faktorius yra lėšos, nesigaudoma brangių bei įspūdingų rezultatų, dirbama sistematiškai ir nuosekliai. Visai privačiai Amerikos pramonė leidžiama pasireikšti su savo iniciatyva erdvės srityje. Kiekvienam naujam uždaviniui yra skelbiamos varžytinės, kuriose konkuruoja eilės firmų ir tik viena laimi (koks talentų ir pastangų švaistymasis, pasakytų Sovietų planuotojas). Šiandien Amerikoje

yra šimtas "tymų", kurie gali išvystyti raketą ir visas su ja susijusias sistemas, būtent telekomunikacijos, raketų paleidimo, žemės struktūrų įrengimo ir t.t. Gal būtų šitie "tymai" nėra vienalyčiai labai aukštos kokybės asmenų, bet kiekvienas iš jų turi savo idėjas, kitus metodus, kitus priėjimus. Valstybinės erdvės įstaigos gali pasirinkti iš tų daugeriopų idėjų, joms atrodančias geriausias, jungti pasiūlytus atskirų kompanijų projektus ir t.t. Tuo būdu amerikiečiai yra išvystę stambaus dydžio naujoviškas kieto kuro raketas, kokių sovietai neturi. Šimtai įvairiausių patobulinimų ir naujų idėjų atsiranda visose raketų ir erdvės srityse. Yra žinoma eilė atsitikimų, kada gabūs inžinieriai ir mokslininkai, dirbdami savo įmonėse, nesugebėjo tų įmonių vadovyboms įrodyti savo idėjų pranašumą. Jie metė tas įmones ir pradėjo dirbti savarankiškai. Tokiu būdu per 10 metų yra išaugusi naujos varžytinės ir gigantinės erdvės sričių įmonės. Šitoks amerikiečių metodas, besiremiamas nepaprastu krašto turtingumu bei laisvų talentų iš viso pasaulio susitelkimu, negali būti pralenktas jokios kitos sistemos.

Pradėk vasarą su J. Gliaudos knyga IKARO SONATA. Pas visus knygų parduovėjus

Už \$25.00 per SAVAITĘ dviems asmenims, vasarokite pas lietuvius Floridoje

MIAMI BEACH, Fla.

8910 Collins Ave., prie pat okeano. Vieno miegamo Apt. ir Efficiencies. Turime nuosavą sklypą automobiliams statyti.

Mary Annette Villas

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
2. CHIANTI Imported Wine Quo. . 0.98
3. MARTINI or MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
4. GERMAN BRANDY 10 metų senumo 5th 4.39
5. DUJARDIN GERMAN BRANDY 5th 5.29
6. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 5th 3.59
7. KRON-BRANNVIN AQUAVIT 5th 3.98
8. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
9. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!



Lietuviai studentai, giedrininkės ir jūrų skautai, dalyvavę Pavergtųjų Tautų Savaitės mitinge Chicagoje. V. Noreikos nuotrauka



Chicagos skautai Pavergtųjų Tautų Savaitės eisenoje.

V. Noreikos nuotrauka

MŪSŲ SODYBA

V. APANIUS

DARBAI GĖLIŲ DARŽELYJE

Liepos mėnuo žiaurės rytinėje ir vidurio rytinėje Amerikos dalyje pasižymi kaitriomis ir oro drėgmės prisotintu oru. Todėl ir augalai bei gėlės reikalingi atitinkamos priežiūros. Patartina paskatinti augimą kai kurių gėlių, naudojant skystas (vandenįje atskiestas) trąšas. Būtent, bijūnus, rožes, ploxus, delphinium-pentinius ir kai kurias kitas daugmetines gėles laistyti ar purkšti skystimu ant lapų. Per lapų narelius arba ląsteles augalas sugeba absorbuoti jam reikalingas ir naudingas maisto medžiagas bei mineralus. Gana trumpam laikotarpyje yra pastebimi geri rezultatai. Lapų spalva ryškiai tamsiai pažaliuoja, kas priklauso nuo tinkamos priežiūros pv., kad ir kaip žolė yra nu-

išvaizdą. Patartinos naudoti trąšos yra - Rapid-grow, Kapco, Heller-grow. Galima naudoti ir Golden vigoro, sekti vartojimo instrukcijas.

Šis trešimo būdas yra neper-senai naudojamas sodininkystėje, gana efektingas ir gana plačiai naudojamas, angliškai vadinamas "foliar feeding", lapų maitinimas, bet reikia suprasti maitinimas per lapus.

Kartais pievos pradeda ruduoti dėl stokos vandens arba trąšų. Naudojant maitinimo per lapus būdą tokias parudavusias vietas pievose yra įmanoma greit pataisyti.

Pievy gražumas labai daug priklauso nuo tinkamos priežiūros pv., kad ir kaip žolė yra nu-

piaunama, piaunamos mašinos ar jos bus rankinės ar motorinės, peiliai privalo būti aštrūs, tokiu būdu žolė bus vienodai ir gražiai nupiaunama. Neaštrūs peiliai žolę tik nupeša, bet nenupiauna.

Vasaros kaitra ir sausra jau prasidėjo. Todėl vandens reikavimas darželiams ir pievoms vidutiniai yra 2 1/2 cm kritulių pievoms, padaro daugiau žalos negu naudos. Geriau yra laistyti rečiau, kas antra diena, lengvos struktūros žemę kasdieną, bet už tat reikia stengtis žemę persunkti su vandeniu. Tam yra įvairių laistymui pritaikintų prietaisų.

Medžius ir krūmus patartina laikyti pridengus, kad sumažintus vandens išgaravimą per žemės paviršių, galima naudoti medžių pjuvenas, drožles, durpes, samanias, lapų kompostą.

GENĖJIMAS. Liepos mėnesį yra apkarpmi ar genėjami įvairūs pražydėję krūmai, jazminai, forsytia, Lonicera (honeysuckle) Weigeliai, Alyvos, Viburnum (Putiniai) ir kt. Be to genėti reikia tujuos (arbor vitae), kadugius (Juniperus), foxus, Tokiu būdu augalas dar suspės išauginti naujus ūgius, kurie pakankamai sumedės ir bus atsparūs žiemos šalčiams.

ROŽĖS. Rožių lysves laikyti vėsiai ir drėgnai, gera yra naudoti kukurūzų kompostą (corn cubs). Šitas kompostas turi trejų metų pailgą drėgmę lysvėse, gražiai atrodo ir veikia kaip trąša turinti nemažai azoto.

Daugumą vijoklinių rožių geriausia apkarpyti tuojau po žydėjimo. Dėmesį reikia kreipti į tuos krūmus, kurie leidžia naujus ūgius iš kamieno apačios. Senus stiebus palaipsniui gerokai sumedėjusius, reikia pašalinti, nuplauti ar iškirpti.

Taip prižiūrint rožės bus visuomet gerai stovės.

Vijoklinės ir krūminės rožės reikalauja daug drėgmės, kad galėtų išauginti sveikus ir stiprius ūgius ir atskleisti puikius žiedus. Užtat, bent vieną kartą savaitėje reikia rožių lysvę gerai perlėti persunkiant žemę vandeniu gana giliai.

Purkšti rožes reguliariai nuo ligų ir vabzdžių juodoms dėmėms ir lapų geltonavimui vartoti Captan, Mangate, miltligei vartoti Karathane. Japanese beetles naikinti vartojant DDT ir Malathion kartu.

Raudonas vorliukas (red spider) padaro nemažai nuostolių, ypačingai kuomet oras gana sausas, spygliuotoms egletėms, tuojoms ir kt. krūmams. Žymės lapai pradeda atrodyti pilkšvai. Purkšti su Malathion, aramite arba kelthane. Šituos vaistus nenaudoti daržovėms ir vaismedžiams.

Pikoji žolė - crabgrass šiuo metu pačiam augime ir ją reikia naikinti kol jauna. Patariu naudoti Crabgrass killer skystam pavidale, neperviršijant normų, nes gali pakenkti gerajai žolei.

ATSAKYMAS p.E.MAŽEIKIENEI

Iš Tamtos aprašymo, atrodo kad Jūsų krūmų lapai yra naikinti raudono vorliuko (red spider). Jei pastebėsite voratinklius tai tikrai tas nelabasis. Purkšti su Malathion.

Miltligės atveju vartoti Cuptan, Karathane.

V. AP.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

NAMAI PRAGARAI, BE NAMŲ NEGERAI

Nuosavų bendruomenei namų klausimas yra opus netik Detroit, bet ir daugelyje lietuviškų kolonijų.

Daug kalbame apie jų reikalingumą, bet kada paprašai šiam tikslui paaukoti ar paskolinti, pradame vietoje trepsėti ar tai suktis ratu, vis randant pasiteisinimų: arba vieta per prasta, arba namas negeras; jo jaunimas nelankys - nėra vispasiškai pritaikytas mūsų reikalavimams; arba: kai aš buvau pirminku siūliau pirkti, tai buvo negeras, o dabar jau geras ir t.t.

Jeį atsirando žmonių, kurie aukodami laiką ir energiją nori ką nors konkrečiau padaryti, tai jei jau nenori jiems padėti, tai nors netrukdyk.

Prieš dvi savaites Detroito įvyko namų draugijos susirinkimas. Oras buvo geras ir atrodė, kad į šį susirinkimą mažai kas ateis, bet įvyko atvirkščiai: susirinko gana daug, arti šimto (Detroitui tokius klausimus svarstant yra daug). Tai pažymys, kad žmonės visgi dar šiuo klausimu domisi. Buvo daug kalbėta ir ginčytasi.

Susirinkimas užtruko 5 valandas.

Vieniems atrodė, kad namai reikalingi, tik baisu kad gal nepajėgime išlaikyti. Namų pirkimo reikalu yra tiek padaryta, kad kiekvienu momentu viskas gali pavirsti į nieką: yra padėti geri pamatai, bet tai tik darbo pradžia - vieni pamatai tai dar ne namai.

Dar daug reikia padirbėti, kad galėtum vainiką užkelti, o jei ne, tai gali atsitikti, kaip su ta pasakėčių varna. Išsižiūsim dar kąsniū nenuriję ten kur nereikia ir visas kšnis gali iškristi.

Sekant toliau susirinkimo eigą paaiškėjo, kad kasoje jau yra 23,500 dol. Namu sudereta kaina 46,000 dol. Įmokėti reikia 26,000 dol. ir mokestis į mėnesį po 200 dol.

Tą sumą mokant, namas būtų išmokėtas per 10 metų.

Viso pajamų metams numatoma - 8200,00 dol. Išlaidų (mokesčiai, kuras, šviesa) - 7.770,00 dol.

Pajamas sudaro: Salės nuoma 30 šeštadienių po 120,00 - 3.600,00; Pajamos iš baro - 12 mėn. po 200,00 - 2.400,00; Keturi parengimai namų išlaikymui - 1.000,00; Pienigai gauti iš D.G. Klubu sargui - 1.200,00

Vienkartinės išlaidos: Baro remontas - 2.000 dol. Barui baldai - 2.500 dol. Salės ir valgyklos remontas - 2.200 dol.

Didžiausį nepasitenkinimą kėlė Dariaus ir Girėno Klubu baro nuomavimui siūloma pinigų suma 200 dol. mėnesiui. Visi, kurie dėjo viltis ir pinigų namų įsigyjimui vienas kitą klausė: argi baras tik tiek pelno galės duoti, o jei tik tiek, tai gal geriau visai numoti ranka... Buvo prarastas balsavimas ir tik vieno balso persvara buvo nubalsuota išnuomoti barą Dariaus ir Girėno Klubui už 200 dol. mėn.

Dar buvo balsuota naujos valdybos sąstato pasitikėjimo klausimu: naujam sąstatui vienbalsiai suteiktas pilnas pasitikėjimas.

Praėjo dvi savaitės laiko. Visas aprimo, Niekas suniekuo nesibarė, niekas nieko laikraščiuose nerašė, visi kažko laukė ir kažko tikėjosi.

Atrodo, kad laukiančiųjų nepavyklė. Liepos mėn. 15 d. Dariaus ir Girėno Klubu nariai savo visuotinam narių susirinkime padarė du svarbius nutarimus: a) Kol namas neišmokėtas visą iš baro gaunamą pelną skirti namų reikalams ir b) Dariaus ir Girėno Klubu vardu paskirti namams 500 dol. Taigi, kaip atrodė, po visų tų zig-zagų reikalas sugrįžo į tas pačias vėžes, kuriose ir buvo pradėtas namų pirkimo vėjus organizuoti.

Liko tik vienas kelias - sukauptus jėgas rinkti pinigus, padaryti namų užpirkimą, pradėti remontą ir dar šiais metais suruošti iškilmingą atidarymą. Galima visai išsisukinėti, visai kritikuoti, bet šiuo laiku geresnio paskaitalo šio klausimo sprendimui nėra. Mes galim daug svajoti, bet atsiminkime, kad laikas dirba mūsų nenaudai ir darykime tai, ką šiandien dar galime padaryti.

Namai yra mums reikalingi šiandien.

Jonas Gaižutis

Pavykusi gegužinė
Pereitą sekmadienį, Radio Klubas ukrainiečių vasarvietėje turėjo gegužinę.

Gegužinė pavyko gerai, duodama klubui virš 400 dol. pelno.

Be detroitiečių gegužinėn atsilankė ponai černiai iš Flinto ir p. Petravičiai iš Lansingo.

BALTIMORE PASKUTINIS
CENTAS LIETUVIŠKAM REIKALUI

Tokios pažiūros ir praktikos besilaikančiam senam Baltimorės lietuviui veteranui Jonui LIETUVNIKUI birželio 23 d. joniui išvakarėse, baltimoriečiai surengė šaunų pobūvį jo 80 metų amžiaus sukaktuvėms ir aštuoniasdešimties vardinėms pa minėti.

Kad sukaktuvininkas yra nusipelnęs pagarbos, rodė jį pagerbti susirinkusių svečių gausumas ir vietovė, iš kurių svečiai suplaukė įvairumas. Sukaktuvininką sveikinti buvo atvykę: iš New Yorko - ALT Sąjungos p-kas V. Abraitis ir vicepirm. A. Senikas, iš Philadelphijos - ALTS Skyriaus p-kas J. Česonis ir smuikininkė B. Pumpolytė, iš Clevelando - Dirvos redaktorius J. Čiuberkis, iš Washingtono - inž. Pr. Zundė.

Minėjiną pradėjo ALTS Baltimorės Skyriaus p-kas A. Česonis. Paaiškinęs pobūvio tikslą, programą vykdyti jis pavedė vakaro vedėjui M. Karašai, iš kurio pranešimo paaiškėjo, kad sukaktuvininkas Jonas LIETUVNIKAS, gimęs 1882 m. birželio 24 d. Viščiakaimio kaime, Vilkaviškio aps. ir valšč., pačioj jaunystėje 1903 metais atvyko į Ameriką ir kaip visi atvykėliai griebėsi darbo. Iš pradžių dirbo baldų fabrike, paskui bandė anglų kasyklose, vėliau išmoko siuvimo amato, kuriame ir išbuvo iki pat išeinant į pensiją. Bedirbdamas, ilgą laiką buvo lietuvių sukurtos Statybos ir paskolų B-vės pirminku. Vėliau gerai sekėsi įsigyjus maisto krautuve. Tačiau didžiajai krizei užėjus, biznyje jam teko pakelti nemažą nuostolių. Toks margas buvo sukaktuvininko gyvenimas. Ne mažiau turininga buvo ir jo lietuviška veikla. Jau 1948 metais likvidavus Lietuvai Vaduoti Sąjungą ir įsisteigus Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Joną Lietuvniką matome tos sąjungos Baltimorės skyriaus sekretorium. Metai iš metų jis savo lėšomis skelbė per lietuvišką radijo valandėlę gražius pranešimus apie reikalą lietuviams organizuotis ir veikti. Besielodamas lietuviškais reikalais jis kartu nesigaili lėšų gausiai paremti paramos reikalingas organizacijas. Iki šiol yra paaukojęs: Vilties D-jai 800 dol. Vasario 16 Gimnazijai 500 dol., pasižadėjo stambiai paremti LB ir Balų, surinko 100 naujų Dirvos prenumeratorių. Lietuvos Nepriklausomybės laikais paskyrė 200 dol. Žemės Bankui steigti, 100 dol. Saulės Gimnazijai ir 100 dol. paskolos laktams pirkti.

Vakaro vedėjas M. Karaša įteikė sukaktuvininkui adresą, kuriuo Skyriaus narių susirinkimas nutarė J. Lietuvniką už lietuvišką darbą ir aukas, kaip seniausią skyriaus narį pakelti į garbės narius. Tuo pačiu nutarimu tapo pakelti į garbės narius Vincas Velžis ir Dr. Adomas Laskauskas.

Iš kitų kalbėtojų S. Medelienė ilgoj ir turiningoj kalboj gražiai apibūdino sukaktuvininko būdą, veiklą ir atsidavimą lietuviškam darbui.

ALT Sąjungos p-kas V. Abraitis plačiau nušvietė Tautinės Sąjungos veiklą ir uždavinius ir pabrėžė reikalingumą bendram tautiniam darbui tokių žmonių kaip J. Lietuvnikas. A. Senikas pasveikino sukaktuvininką ir palinkėjo jam ilgiausių metų gyventi ir dirbti lietuviškai. J. Čiuberkis padėkojo už gausią paramą Dirvai ir už 100 prenumeratorių surinkimą, ir įteikė gražią dovaną - albumą. Inž. Pr. Zundė, kaip buvęs Vokietijos LB pirminkas, padėkojo sukaktuvininkui už stambią paramą Vasario 16 gimnazijai. LB Baltimorės Apylinkės V-bos narė D. Klimienė įteikė sukaktuvininkui gražų lietuvišką kryžių - Baltimorės Apylinkės dovaną. Dar sveikino ir linkėjo sukaktuvininkui ilgiausių metų Dr. A. Butkus ir adv. N. Rastenis. J. Lietuvnikas padėkojo visiems už gražius žodžius ir vaišes. Visos kalbos buvo įrašytos į magnetinę juostą ir bus laikomos skyriaus archyve kaip istorinis dokumentas.

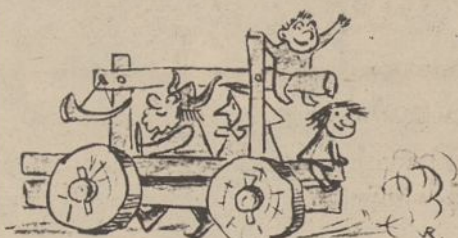
Po oficialios dalies smuikininkė Brigita Pumpolytė iš Philadelphijos, akompanuojant Elenai Juškauskaitėi-Busch, gražiai išpildė Mendelsono koncertą ir Saint Saenso rondo. Abi buvo apdovanotos gėlėmis.

K.P.

BOSTON

• Iz. Vasiliūno mokinių koncertas įvyko birželio 20 dieną Tautinės Sąjungos namuose. Kiekvienas mokinys parodė savo pajėgumą. Programa buvo išpildoma smuiku ir fortapijonu. Neseniai toki mokinių koncertą buvo surengę komp. J. Gaidelio mokiniai. Labai gražu, kai tėvai rūpinasi vaikų muzikiniu parengimu.

KAM VARGTI, KELIAUTI...



PRALEISKITE ATOSTOGAS MEŠKOJ PRIE ATLANTO.

VILA MEŠKA
412 Beach St., Monument Beach,
Cape Cod, Mass.
Tel. Buzzards Bay, PLaza 9-3251.

VASAROS SEZONUI ATIDAROMA BIRŽELIO MĖN. 16 D. IKI RUGSĖJO 9 D.

ŠEIMININKAI PASIRUOŠE JUS MALONIAI PRIIMTI.

KAINOS savaitei su pensijonu: SUAUGUSIEMS \$50.00, VAIKAMS \$25.00. Didesnėms šeimoms daroma nuolaida.

15% nuolaida nuo birželio mėn. 16 d. iki liepos mėn. 9 d.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS



ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAIŠKAS,
sekretorius
Blshop 2-1397

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA



MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS



Teatras Vaidila ruošiasi Maironio minėjimui

L. B. Clevelando I-sios apylinkės teatras VAIDILA intensyviai ruošiasi didžiojo Lietuvos poeto MAIRONIO gimimo šimtmečio minėjimui. Ta proga bus statomas vienas jo pagrindinių scenos veikalų, 5-ių veiksmų istorinė drama "KĖSTUČIO MIRTIS". Režisuoja aktr. P. Maželis.

Šiam pastatymui duodama visiškai nauja forma: draminis skaitymas, dalinės mizanscenos, garsų - šviesų efektai, dekoracinė simbolika ir t.t.

Šis Maironio minėjimui skiriamas pastatymas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 29 d. Slovėnų Auditorijoje. Pastatymo globėjas — "DIRVA".

Sekantis stambus teatro darbas — Mykolo Venclausko pasakos "UŽBURTOJI DŪDELĖ" pastatymas. Paruošiamieji darbai jau vykdomi ir veikalas išeis į sceną ateinančių metų pradžioje — VAIDILA teatro 10-mečio sukakties proga.

Dabartinę teatro administraciją sudaro: administratorius Z. Peckus; nariai — L. Klimas, V. Žilionytė, Ig. Gatautis ir Z. Dučmanas. Teatro menų vadovas — P. Maželis. Lietuvių kolonijos, suinteresuotos teatro patarnavimu, prašomos kreiptis į administratorių šiuo adresu: Z. Peckus, 1344 E. 68 St., Cleveland 3, Ohio. Tel.: UT 1-5793.

DIDELĖ NAUJIENA SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ SIUNTEJAMS

Lietuvių Prekybos Namai, norėdami kuo geriausia patarnauti tautiečiams, susitarė su Globe Parcel bendrove ir savo klientų siunčiamus į Lietuvą siuntinius nukreips į minėtos bendrovės centrą.

Per centrą siunčiami siuntiniai maždaug savaitę greičiau pasieks adresatą, nei siuntiniai siunčiami per kitas Clevelando siuntimo atstovybes. Tas, aišku, mums sudarys papild. išlaidų, bet mes vistiek jų nepakelsime savo klientams.

Pas mus Jūs rasite daugybę įvairių medžiagų bei kitų dalykų, tinkamų siuntiniams. Visoms medžiagoms ir kitiems dalykams siunčiamiems per mus į Lietuvą nuo liepos mėn. 23 d. ligi rugpjūčio 15 d. padarėme didelius atpiginimus.

Tat jeigu norite, kad jūsų siuntiniai pasiektų greitai ir saugiai jūsų namiškius ir jums kainuotų pigiau — užeikite pas mus ir pasinaudokite mūsų skubiu ir mandagiu patarnavimu.

Lietuvių Prekybos Namai
(6905 Superior Ave.)

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.



Dailininkas ANTANAS VAIKŠNORAS prie savo paveiklo "MIŠKO FANTAZIJA" (aliejus, 36 in. x 40 in.), kurį jis padovanojo Clevelando Tėvynės Garsų radijui. Savo laiške A. Vaikšnoras rašo: "I am most grateful for having been given this opportunity to make a contribution toward promoting the Lithuanian cause". Šeštadienį, liepos 28 d., radijo vakare šis paveikslas laimėjimų būdu bus paskirtas radijo rėmėjams.

A. Vaikšnoras yra gimęs Du Bois, Penna., bet jaunystę praleido Clevelande. Antrojo pasaulinio karo metu jis tarnavo Amerikos karo laivynė ir dalyvavo Europos ir Afrikos karo frontuose. Po karo Paryžiuje buvo surengęs akvarelinių darbų parodą, kurių daugelis liko Paryžiaus meno galerijose. A. Vaikšnoras karo veiksmų paveikslais yra iliustruotas dvi stambios karo istorijos knygos - To All Hands (autorius John Mason Brown) ir Art in the Armed Forces (autorius Aimee Crane). A. Vaikšnoras paveikslus turi Clevelando Meno Muziejus, Butlerio Muziejus, Čiurlionio Galerija, Ohio Gubernatūros Rūmai, daugelis privačių asmenų. Jo darbų parodos įvyko San Francisco Muziejuje, Carnegie Muziejuje Pittsburghe, Virginijos Meno Muziejuje, New Yorko Metropolitan Muziejuje ir kituose miestuose.

• Kovoje su polio prasišededa paskutinis kėlinys. Liepos 22 d. ir 29 d. bus suteikiami II-jo tipo skie-

pai, tuo baigiant sėkmingą akciją Clevelande ir Cuyahogos apskrityje, kur 1½ mil. gyventojų pasinaudojo proga apsisaugoti nuo tos pavojingos ligos.

Skiepai tomis dienomis bus teikiami ta pačia tvarka ir tose pačiose vietose.

Nepraleiskite niekas tos progos užbaigti sėkmingai kovai su polio!

ACADEMY OF MEDICINE OF CLEVELAND
SABIN ORAL SUNDAY
Polio Prevention Program

List on this form (PLEASE PRINT) the names of ALL persons in your household who will be immunized AT THE SAME TIME.

Date _____
Household Address _____
City _____ County _____

PLEASE PRINT

LAST NAME	FIRST NAME	INITIAL	AGE
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

I hereby state that I am the head of the household of the persons listed above and I hereby request that Sabin oral polio vaccine be administered to said above listed minors:

Signature _____
HEAD OF HOUSEHOLD

RADIO - TV - HOME

BERTI WITT — savininkas

11817 LORAIN AVE. CLEVELAND 11, OHIO TEL. 252-3840

DIDELIS ISPARDAVIMAS importuotų radijo aparatų nepaprastai atpigintom kainom; Blaupunkt, Telefunken, Grundig ir kiti paskutinės laidos stereo bei Hi-Fi aparatai.

Pritaikinti amerikoniškom stotim. Garantijos ir asmenišką įrengimą jūsų namuose bei eksperto pataisymai.

Skambinkite nedelsdami ar atvykite pasižiūrėti, (išskyrus trečiadienius).

• Dail. Vytautas ir Birutė Ignai persikėlė gyventi į New Yorką, kur Vytautas dirba dail. V. Jonyno vitražų studijoje. Jų pažįstami ir artimieji Clevelande atsisveikindami suruošė kuklias išleistuves.

• Emanuelis ir Laima Jarašūnai, aplankę Clevelande gyvenančius tėvus ir dalyvavę sesers vestuvėse, grįžo atgal į Los Angeles. Emanuelis, prieš išvykstant, apsilankė Dirvoje ir tą progą įteikė 10 dol. auką.

• Tėvynės Garsų Radijas, vienintelė Clevelande jau eilę metų lietuvišku žodžiu ir daina lietuvių visuomenę džiugininti radijo valandėlė, kviečia Clevelando visuomenę į Radijo balių, kuris įvyks liepos mėn. 28 d. (šeštadienį), Lake Shore Country Club patalpose.

Tose patalpose jau eilę metų susirenka Tėvynės Garsų rėmėjai ir bičiuliai, jaukiai praleisti vasaros savaitgalio.

Meninėje programoje pasirodys solistė Aldona Stempužienė ir Čiurlionio Ansamblio vyrų choras, diriguojamas A. Mikulskio.

Staliukus užsisakyti galima iš anksto, skambinant telef. 382-9268.

KREIPKITES Į SAVO SODININKĄ

Pavyzdingai sutvarkytą sodybą yra kiekvieno šeimininko pasididžiavimas ir didelis įnašas į jūsų apylinkės gyvenimą.

Mes turime Jums pasiūlyti žemaūgių vaisinių medelių, vaiskrūmių, spalvingų rožių, įvairių dekoratyvinių krūmų, pievoms Agriko trąšų, piktžolėms naikinti chemikalų, durpių ir sėklų.

Taip pat galite gauti specialiai paruoštos žemės kambarinėms gėlėms.

Užsukit pas VINCĄ Apanių, jūsų sodininką —

12518 Lake Shore Blvd., Cleveland 8, Ohio, arba šaukit telefonu PO 1-5614.



šeštadienį, liepos 28 d.

Lake Shore Country Club salėje

Pradžia 7:30 val. vak.

PROGRAMOJE



Aldona STEMPUŽIENĖ

ČIURLIONIO ANS. VYRŲ CHORAS
Dirigentas ALFONSAS MIKULSKIS
RYTAS BABICKAS prie fortepijono

Maloniai kviečiame visus dalyvauti radijo vakare. Jauki salė ežero pakrantėje, nuotaikinga solistės ir choro programa, puikus orkestras, skanios vaisės. Įėjimas \$3.50 asmeniui. Vietas rezervuoti telef. 382-9268. Bilietai gaunami ir prie įėjimo. Visų savo bičiulių ir rėmėjų nuoširdžiai laukia

TĖVYNĖS GARSŲ RADIJAS

• Išnuomojamas kambarys su visu išlaikymu. Pagaidaujamas vyras — viengungis. Telef. 791-2537.

• Reikalingi perukų specialistai, prityrę prie ventiliuotų nerukų.
Skambinkite tel. 381-1305
Mr. Stockton

Arti Neff Rd.

3 miegamųjų labai gražiai sutvarkytas, nauji kilimai, moderni virtuvė, 2 garažai, pusiau mūrinis namas. Prašoma kaina — \$21,900.

2 šeimų — Bratenahl

Labai gražus su dideliu sklypu, centralinis šildymas, garažai. Prašo \$23,900.
Dana Čipkus — GL 1-4835
J. Širvaitis — KE 1-4080
WM. T. BYRNE — Realtor
MU 1-6100

SEPTYNI SKIRTUMAI

(Galvosūkio 2 psl. sprendimas)

1. Dešinėj esančioj palapinėj yra viena juoda linija daugiau.
2. Viršuje yra viena palapinė daugiau.
3. Prie didžiosios palapinės matyti ketvirtas kuolelis.
4. Matomas jaunosios kaklas.
5. Didžiosios palapinės užuolaida apačioj platesnė.
6. Apačioj yra vienu akmenuku daugiau.
7. Vyro cilindris platesnis.

• Šį šeštadienį JAV paleis raketą, siekiančią patirti Veneros atmosferą, ją ištyrėti ir suteikti eilę kitų davyinių sferose, kurion dar jokia raketa nėra buvusi.

DIRVA METAMS
TIK \$10.00

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėlės bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

UŽSAKYKITE GELES TELEGRAFU
Gėles visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad, nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

DIRVA

Nr. 83

1962 m. liepos 20 d.

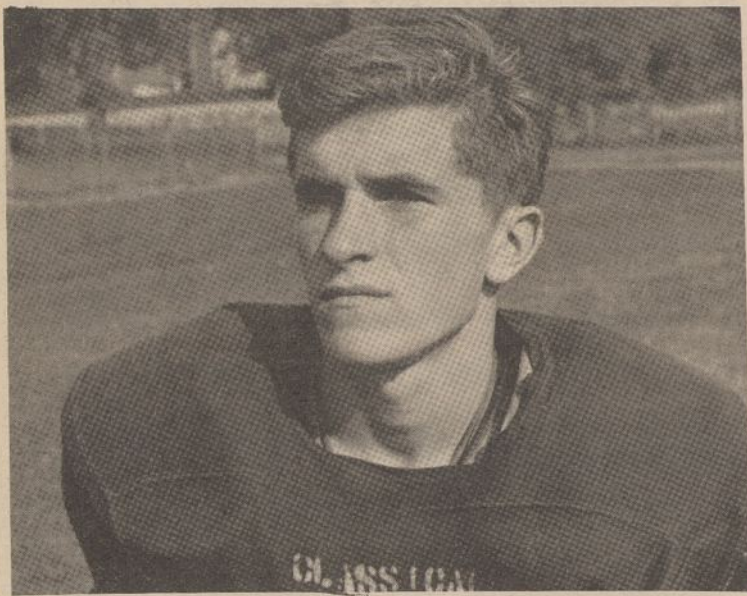
KAS IR KUR?

• **Sandaros Seimas**, įvykęs liepos mėn. 7-9 d.d. išrinko valdybą, kurią sudaro: St. Gegužis — pirmininkas, A. Čaplikas, K. Drangelis ir Pov. Dargis — vicepirmininkai, Biekša — sekretorius ir Jurgis Šukys — išdininkas.

Seime išrinkta taip pat įstatų komisija iš A. Devenienės, J. Trečio ir M. Kasperaičio ir švietimo komisija iš A. Orento, J. Kasperaičio ir J. Krasinsko.

Seime dalyvavo 48 atstovai iš 17 kuopų. Seime surinkta 2,800 dol. aukų, kurių tarpe 2,000 dol. Cvirkos palikimas Sandarai.

• **Sarūnas Garsys**, šį pavasarį baigęs Worcesterio Classical High School, per diplomų įteikimo ceremonijas buvo apdovanotas garbės diplomu "Lincoln W. Standard Memorial Award", kaip geriausiai tais metais pasirodęs to miesto futbolininkas. Sarūnas yra vienas iš dešimties Worcesterio sportininkų, gavusių šią taurę. Ne vien tik futbole, bet ir kitose sporto šakose jis yra pirmaujantis, t. y. krepšinyje, lengvojoje atletikoje ir t.t. Worcesterio lietuviai didžiuojasi turėdami savo tarpe šią sporto žvaigždę.



Sarūnas Garsys

Ketvirtadienį, 3 val. p. p., Lake County Memorial Hospital po ilgos sunkios ligos mirė

MARIJA KASAKAITIENĖ.

Pašarvota Jakubs & Son laidotuvių namuose, 6621 Edna Ave., Cleveland, Ohio.

Laidotuvės įvyks pirmadienį.

Nuliūdę vyrai, duktė ir giminės

IRENAI ir HENRIKUI JOHANSONAMS, IRENOS tėveliui

A. A.

VACLOVUI ANDOLIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

N. P. Maželiai,
G. V. Plečkaičiai

A. A.

VACLOVUI ANDOLIUI

mirus, jo dukrą IRENĄ ir žentą HENRIKĄ JOHANSONUS, dukrą ALINĄ URBARIK ir sūnų ALGĮ širdingai užjaučiame

LTM Čiurlionio Ansamblis

MIELI TAUTIEČIAI!

Paminklas žuvusiems didvyriams dėl Lietuvos laisvės ir visiems Sibiro tremtiniams ir nuo bolševizmo teroro kankiniamis jau pastatytas žymioje Amerikos šventovėje, Portlande, Oregon. Paminklas išėjo labai gražus ir didingas, pastatytas pagal arch. J. Muloko projektą. Paminklas vaizduoja lietuvišką kopytstulpį su aštuoniomis statulomis, tarp jų Vytauto Didžiojo ir Smutkelio, Paminklas didelis, 24 pėdų aukščio. Amerikos lietuviai pagrįstai gali didžiuotis tokiu dideliu laimėjimu. Daug pasidarbavo Chicago k-tas, Valerijono Šimkaus vadovaujamas.

Paminklą jau lanko tūkstančiai turistų, jį fotografuoja ir filmuoją, ekskursijų vadovai aiškina paminklo prasmę ir lietuvių meną. Paminklas per amžių bylos apie lietuvių tautos kovą už laisvę.

Darbas atliktas gerai, bet dar liko daug skolų už paminklą. Paminklas gi pastatytas visų Amerikos lietuvių vardu. Todėl, brangūs tautiečiai, būk geras ir pagal išgalę atsiųsk savo auką. Tavo auką bus vainikas ant žuvusių brolių ir seserų kapo.

Aukos siunčiamos: Standard Federal Savings and Loan Assn., No. 94172, 4192 Archer Ave., Chicago 32, Illinois, arba Rev. P. Baltrumas, 516 West Burnside St., Portland, Oregon.

Portlando K-tas: Kun. P. Baltrumas, Marija Tūbelytė -Kuhlmann, Algis Garolis, Jonas Kanius, Vladas Juodeika.



Lietuviai žygiuoja į Pavergtųjų Tautų Savaitės mitingą Chicagoje. Prieky eina moterų organizacijų atstovės, tautinių šokių grupė "Ateitis", ramovėnai ir šauliai.

KANADOS — JAV STUDENTŲ ŽINIAI

Rugsėjo mėn. 1-3 dienomis Windsore įvyksta Kanados - JAV studijuojančio jaunimo suvažiavimas.

Suvažiavimo tikslas: — susipažinimas bei nustatymas gairių ateities bendradarbiavimui. Kadangi tuo metu įvyksta ir IX Kanados Lietuvių Diena, tai studentai bus aprūpinti atskiromis patalpomis.

Visais reikalais prašome kreiptis į komiteto raštine, 1249 Elmsmere Ave., telef.: CL 6-8598 arba 1340 Westcott, telef.: 948-3058, B. Badikonytė, Windsor, Ont.

VIS DAUGIAU DĖMESIO LIETUVIŲ FONDUI

Lietuvių Fondą remia visokių profesijų ir įvairaus užsiėmimo lietuviai, neatsižvelgiant į gaunamą pajamų apimtį. Tačiau ypatingo dėmesio verti mūsų daktarai, kurių tūkstančiais Lietuvių Fondas sparčiai stiprėja. Paskutiniiais mėnesiais visa eilė daktarų yra įsijungę į LF narių tarpą, kurių vardų spaudoje nespėta paskelbti.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos banketo proga eilė daktarų, kaip Dr. Pranas ir Aldona Mažeikos, Dr. Elena Weekys, Dr. Pranas Tunkūnas ir kt. pasižadėjo artimo ateityje įsijungti į Lietuvių Fondą, įmokant fondo sąskaiton po tūkstantį dolerių.

Reikia tikėti, kad ir kitų profesijų atstovai paseks daktarų pavyzdžiu ir savo įnašais prisidės prie LF sustiprinimo. Paūgėjęs fondas jau už šiuos metus gausimais procentais galės efektingiau paremti ne vieną aktualų liet. kultūrinį reikalą. (sr)

• **Lietuvių Fondo** valdybos pirmininkas T. Blinstrubas gavo iš Lietuvių Gail. Seserų Sąjungos valdybos, Chicagoje, ypatingai malonų laišką, akivaizdžiai rodo, kad Lietuvių Fondas, kaip pavienių asmenų, taip ir lietuvių organizacijų yra teigiamai vertinamas ir nuosirdžiai remiamas. Laiškas trumpas, bet reikšmingas ir svarus, baigiamas linkėjimu — duok Dieve, kad fondo įnašai pasiektų savo numatytą paskirtį. Priedas: tūkstantis dolerių.

Tai pirmoji organizacija iš karto įnešusi į Lietuvių Fondą visą tūkstantį dolerių. Tikrai nuostabiai gražus Lietuvių Gail. Seserų Sąjungos vadovybės ir visų sąjungos narių pasielgimas.

• **Solistės** Jadvygos Čižikaitės - Adomavičienės ir diplomuoto biologo-chemiko Petro Gruodžio sutuoktuvės įvyks š. m. liepos mėn. 21 d. pirmą val. šv. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicagoje. Numatoma kuklios vaišės savo artimųjų tarpe, 4606 So. Albany Ave. Chicago 32, Ill.

• **Dail. Romo Viesulo** viena grafikos darbų spalvotą litografiją "Rhi-No" nusipirko Pakistano Meno Taryba, kuri, prieš patalpinimą savo kolekcijon, drauge su kitų 40 Amerikos dailininkų atrinktais grafikos darbais rodys keliaujančioje parodoje Pakistane ir Indijoje. Tą pačią litografiją įsigijo ir National Gallery Washington.

• **Draugas praneša**, kad kun. P. Silvinskas Vatikano paskirtas Apaštališko sielos darybos Washingtono sekretorium. Kun. dr. P. Silvinskas yra gimęs Philadelphiaje.



• **Ingrida Stasaitė**, clevelandietė, kasmet pašventusi savo vasaros laiką Mergaičių Stovyklai Dainavoj, dėl pradėto darbo savo specialybėje šiais metais jau negali šioj stovykloj pastoviai būti. Tačiau savo pasiryžimą nors savaitgaliais stovyklai patalkininkauti gražiai pildo. Stovyklautojos turėjo progos net tris vakarus iš eilės pajusti jos mielą būdą, pravedant vakaro programas, o dieną — šokių ir plastiką. Dainavos metinės šventės programoje liepos 22 d., kuri šiemet bus tuoj po Mišių ir naujai pastatyto seserims namo pašventinimo apeigų (apie 12 val.), turėsime progos pamatyti jos sukurta plastiką "Marija, Marija", kaip dalį montažo apie Lietuvos atgimimo dainių Maironį.

LOS ANGELES

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENA

Šiais metais, kaip ir praėjusiais, Kalifornijos Lietuvių Dieną rengia LB Los Angeles apylinkė. Kalifornijos Lietuvių Diena įvyks 1962 metų rugsėjo mėn. 9 d., sek-madienį, Los Angeles Breakfast klubo patalpose, 3201 Los Feliz Blvd., Los Angeles mieste.

Kalifornijos Lietuvių Dienonįs Chicago atvyksta solistas Stasys Baranauskas - Baras ir duos dainų ir arių koncertą. Tai bus reta proga išgirsti šį pagarsėjusį lietuvių tenorą. Ta proga taip pat rengiama dail. J. Paukštie-nės meno paroda. Be abejo, šią dieną suplauks ne šimtai, bet tūkstančiai lietuvių iš visos Kalifornijos. Juk šiuo metu Kali-

AUKOS DIRVAI

J. Balbatas, Cleveland	\$5,00
M. Balčiauskas, Chicago	2,00
K. Barauskas, Cleveland	5,00
Dr. J. Briedis, Lemont	2,00
K. Dulys, Baltimore	2,00
Z. Jankus, Cleveland	2,00
K. Morkūnas, Merden	2,00
P. Narvydas, Brooklyn	2,00
E. Noakas, Ozone Park	2,00
V. Numgaudas, Chicago	5,00
A. Rudis, Akron	2,00
J. Smetona, Cleveland	5,00
A. Spirikaitis, Cleveland	2,00
J. Steponavičienė, Cleveland ..	2,00
P. Šukys, Cleveland	5,00
A. Ūselis, Chicago	2,00
V. Venys, Boston	5,00
G. Vežys, Chicago	5,00
Kun. J. Zvirblis, G.R.	2,00

tarp 11,000 ir 12,000; pagirtini organizatoriai, prirašiusieji šio vairo metu daugiausia naujų narių ir seime apdovanotieji - JAV-Aymanas ir Kanadoje S. Jokūbaitis, jaunimo priartinimas ir lietuvinimas vyksta, gana laimingai: jau ne tik ledai pralaužti, bet ir sudaromos jaunimo kuopos ir bendromis jėgomis planuojama veikla; dar daug laiko pašvęsta gausybei siūlymų konstitucijai bei vidaus tvarkai tobulinti.

Delegatai grįžta namo, grįžta kasdienybę. Geros kloties, pradedant naują lietuviško gyvavimo vagą po neseniai minėtos delmantinės sukaikties!

Vladas Braziulis

LIETUVIAI LENKIJOJE

• Nuo birželio 27 dienos atidarytas pasienio susisiekimas tarp Lenkijos ir Lietuvos. Juo kol kas gali pasinaudoti pasienio kaimai ir tikrai labai ribotai.

• Liepos 8 d. Kreivėnų kaime buvo suruoštas lietuviškas vaidinimas.

• Į Seinų apskritį Lenkijoje atvažiuoja vienas kitas lietuvis iš Kanados ir Amerikos. Vieni atvažiuoja pas gimines pasisvečiuoti, o kiti sau žmonos susirasti. Ypač žmonių susirasti atvažiuoja Kanados lietuviai.

KORP! NEO-LITHUANIA VASAROS STOVYKLA

Šiais metais neolithuanų vasaros stovykla įvyksta prie Atlanto gražioje J. Kapočiaus vasarvietėje — Osterville Manor Cape Cod, Mass. nuo rugpjūčio 25 d. iki rugsėjo 3 d.

VASAROS ATOSTOGAS praleisti O. ir P. L A N I A I maloniai kviečia visus į jų vasarnamį ASBURY PARK, N. J.

Jaukūs su privačiais dušais ir kitais patogumais kambariai, netoli pajūrio.

Prašome dėl kambarių susitarti iš anksto.

515 4th Ave.,
Asbury Park, N. J.
Telefonas: PR 6-9783.

fornijoje jau yra apie 30,000 lietuvių.

LB Los Angeles apylinkės valdyba buvo sušaukusi liepos mėn. 13 d. organizacijų pirmininkų pasitarimą virš minėtam reikalui. Dalyvavo 27 organizacijų atstovai ir pažadėjo šimtaprocentinę paramą LB apylinkėi organizuojant ir rengiant šią metų Kalifornijos Lietuvių Dieną.

ŠAUNUS VĖŽIŲ BALIUS

Šių metų liepos mėn. 28 dieną (šeštadienį), UNION PIER vasarvietėje, NORTH UNION PIER IMPROVEMENT ASS'N salėje, prie Howard Street ir Berrien Rd. sankryžos bus **ŠAUNUS VĖŽIŲ BALIUS**: gros stereo hi-fi pramoginė muzika, nuotaikingi šokiai iki antrų gaidelių, bus ir meninė programos dalis, veiks savas minkštų ir kietų gėrimų baras, savų ponių paruoštas skoningas ir įvairus užkandžių bufetas, aukcionas.

Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago Skyriaus Valdyba nuosirdžiai kviečia visus savo bičiulius su draugais ir pažįstamais dalyvauti egzotiškame VĖŽIŲ BALIJE. Laukiame linksmų ir nuotaikingų svečių!

Vėžių baliaus pelnas skiriamas Nepriklausomos Lietuvos paviljonui įrengti tarptautinėje parodoje Chicagoj.

Pradžią 7 val. vakaro.

LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS
CHICAGO SKYRIAUS VALDYBA

Idealios atostogos

bus tik tada, kad FM radijo muzika keliaus kartu su jumis. Kelių firmų nešiojami FM radijai pas Gradinską, 2512 W 4th St., Chicago, Ill., FR 6-1998